

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 7C/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2222200567
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anikó Aibeková
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2024:2222200567.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Anikó Aibekovou v spore žalobcu: K. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXXX/XX, D., zastúpený: Jurek, advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 47 253 983, so sídlom Páričkova 15, Bratislava, proti žalovanej: U. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXXX/XX, D., v konaní zastúpená zákonnou zástupkyňou: Q. D. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. R. XXXX/XX O., D., právne zastúpená: Mgr. Stanislav Hutňan, advokát so sídlom Kominárska 141/2,4, Bratislava, o určení, že dôvody vydedenia nie sú dané a o určení, že žalobca je dedičom poručiteľa, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že dôvody vydedenia žalobcu poručiteľom C. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX naposledy bytom K. XX, uvedené v notárskej zápisnici R. XXX/XXXX, R. XXXXX/XXXX, R. XXXXX/XXXX napísanej na Notárskom úrade S.. A. R. v Š. v listine o vydedení zo dňa 16.08.2016 nie sú dané.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietá.

III. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 17.02.2022 domáhal určenia, že dôvody vydedenia žalobcu uvedené poručiteľom C. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX v listine o vydedení obsahnutej v Notárskej zápisnici zo dňa 16.08.2016 spísanej notárom S.. A. R. pod číslom R. XXX/XXXX, R. XXXXX/XXXX nie sú dané, žalobca je dedičom poručiteľa C. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Súčasne sa žalobca domáhal náhrady trov konania.

2. Žalobca v podanej žalobe tvrdil, že dňa 11.09.2021 zomrel poručiteľ C. Q. Q. (ďalej len „poručiteľ“), ktorý bol k žalobcovi v príbuzenskom vzťahu - starý otec (otec žalobcovej matky). Matka žalobcu zomrela pred smrťou poručiteľa a bola jediným dieťaťom poručiteľa. Žalobca bol jediným vnukom poručiteľa. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca je jediným zákonným dedičom poručiteľa. Žalovaná je dcérou žalobcu. V konaní o dedičstve vedenom súdnym komisárom S.. N.. W. A. pod č.k. Dnot 229/2021 na pojednávaní dňa 24.01.2022 bol žalobcovi predložený závet zo dňa 16.08.2016. V zmysle uvedeného závetu prenechal nebohý poručiteľ všetok svoj hnutelný a nehnuteľný majetok žalovanej. Právny úkon „Závet a listina o vydedení“ bol spísaný notárom S.. A. R., H. XX, Š. dňa 16.08.2018 (poznámka súdu: 16.08.2016). Uvedeným dokumentom poručiteľ vydedil žalobcu a svoj majetok pre prípad smrti odkázal žalovanej, ktorá v tom čase mala 4 roky. Žalobca ako zákonný dedič po poručiteľovi a ako zákonný zástupca žalovanej v dedičskom konaní uviedol, že s obsahom závetu nesúhlasí z dôvodu neexistencie použitých dôvodov o neposkytovaní potrebnej pomoci poručiteľovi v chorobe a starobe a o neprejavovaní opravdivého záujmu o poručiteľa. Poručiteľ bol komplikovanej povahy, ktorý nemal ani opravdivý záujem svojho jediného vnuka vydediť. Konal manipulatívne a je otázne do akej miery bol schopný rozpoznať

následky konania. Bol psychiatrickým pacientom. Už pri menšej výmene názorov sa vyhrážal, že ak nebude po jeho, žalobcu vydedí. Ten sa napriek tomu o neho celý čas riadne zaujímal, staral a to aj pred podpisom závetu ako aj do jeho smrti. Tieto skutočnosti vie žalobca preukázať aj fotodokumentáciou. Dňa 11.02.2022 sa v advokátskej kancelárii právneho zástupcu žalobcu konalo stretnutie zákonných zástupcov žalovanej, pričom obaja zhodne skonštatovali, že dôvody vydedenia nie sú dané. Majú za to, že poručiteľ konal neracionálne a manipulatívne. Zároveň sa dohodli aj na spôsobe nakladania s majetkom po poručiťovi. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že dôvody vydedenia uvedené v listine o vydedení (§ 469a ods. 1 písm. a/ a b/ Občianskeho zákonníka) v časti týkajúcej sa vydedenia žalobcu nie sú dané a že závet poručiťeľa v časti týkajúcej sa žalobcu je neplatný. Žalobca ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo/239/2009 zo dňa 24 februára 2010, pričom mal za to, že zákonné predpoklady vydedenia nie sú dané. Žalobca svoj vzťah k poručiťovi hodnotil ako štandardný rodinný vzťah, hoci poručiteľ bol komplikovanej povahy, vzťahy mali veľmi dobré a dobre aj vychádzali. Spolu s jeho matkou vybudovali nehnuteľnosť, v ktorej býval až do svojej smrti a pravidelne ho navštevoval aj spolu s ostatnými členmi rodiny, staral sa o rodinný dom, ako aj o záhradu. Pravidelne sa navštevovali, oslavovali spolu sviatky (narodeniny, Vianoce a pod.)

3. Žalobca k žalobe priložil nasledovné listinné dôkazy: notárska zápisnica R. XXX/XXXX, R. XXXXX/XXXX, R. XXXXX/XXXX spísaná dňa 16.08.2016, záznam z rokovania zo dňa 11.02.2022.

4. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe, doručenom súdu dňa 29.08.2023, uviedla, že odporuje tvrdeniam žalobcu uvedeným v podanej žalobe o nedôvodnosti vydedenia, pretože žalobca v podanej žalobe uvádza, že neexistujú dôvody o neposkytovaní potrebnej pomoci poručiťovi v chorobe a starobe a o neprejavovaní opravdivého záujmu o poručiťeľa. Žalovaná poukázala na notársku zápisnicu, kde poručiteľ uviedol, že chovanie žalobcu bolo nezodpovedné, návštevy sa konali v prípade, kedy žalobca potreboval od poručiťeľa materiálnu pomoc. Následne dodal, že žalobca mu poškodzoval majetok a uvádzal ho do omylu, kedy si vyžiadal finančné prostriedky na hodnotné a zmyselné veci a následne ich použil na svoje záľuby. Poručiteľ priamo uviedol zákonný dôvod vydedenia - § 469a ods. 1 písm. a) Občianskeho zákonníka - neposkytnutie potrebnej pomoci poručiťovi v chorobe, v starobe alebo v iných závažných prípadoch a podľa § 469a ods. 1 písm. b) Občianskeho zákonníka - trvalo neprejavuje opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať. Uvedené dôvody sú dostatočne konkrétne, popisujú skutkový stav, sú dané zákonné predpoklady vydedenia a je teda nepochybné, že žalobca sa v čase spísania listiny o vydedení správal spôsobom, ktorým naplnil Občianskym zákonníkom predpokladané dôvody pre vydedenie. Notárska zápisnica o právnom úkone - spísanie listiny o vydedení a závet, taktiež spĺňa všetky náležitosti, ktoré podľa § 47 Notárskeho poriadku musí obsahovať. Žalovaná taktiež popierala pochybnosti žalobcu o schopnosti rozpoznať následky konania poručiťeľa, keďže sa aj v notárskej zápisnici uvádza, že poručiteľ vyhlásil, že je spôsobilý na právne úkony, čo potvrdil písomnou správou ošetrojúceho lekára K.. K. H. zo dňa 04.08.2016 a podľa prejavu sa vedel orientovať v čase aj v priestore. Navyše potvrdenie ošetrojúceho lekára bolo predložené notárovi spisujúcemu predmetnú notársku zápisnicu. Ďalej žalovaná mala za to, že skutkové tvrdenia žalobcu, ohľadne návštev, vzťahu s poručiťom neboli preukázané a podporené dôkazmi a tým len ostali tvrdeniami zo strany žalobcu. Spísanie závetu a listiny o vydedení, bolo prejavom poručiťeľa, v ktorom explicitne vyjadril svoj prejav vôle pre prípad smrti. Z tohto osobného úkonu je zrejmé, že poručiteľ chcel vydediť svojho vnuka - žalobcu, a žiadal, aby toto rozhodnutie bolo rešpektované, čo je uvedené aj v notárskej zápisnici. Naproti tomu, žalobca svoje tvrdenia uvedené v žalobe žiadnym spôsobom nepreukázal. Vo vzťahu k zákonným dôvodom vydedenia je potrebné uviesť, že tieto zákon upravuje taxatívne, čo znamená, že nie je možné rozširovať alebo dopĺňať iné (domnelé) dôvody na vydedenie. Pritom dôvod vydedenia musí existovať v čase spísania listiny o vydedení. Vydedenie z iných než zákonom ustanovených dôvodov je neplatné (R 50/1985). Ďalej žalovaná poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV.ÚS 55/2011-19 zo dňa 24.02.2011. Skutočnosti odôvodňujúce záver o tom, že potomok o poručiťeľa trvale neprejavuje skutočný záujem, ktorý by mal ako potomok prejavovať, môžu spočívať ako v pasivite (nezáujme) potomka vo vzťahu k poručiťovi, tak aj v správaní, ktorým potomok síce záujem o poručiťeľa prejavuje, avšak spôsobom nezodpovedajúcim riadnemu správaniu sa potomka k rodičovi (prarodičovi atď.), t.j. napr. spôsobom, ktorý trvale prekračuje zásady spoločenskej slušnosti (Rc 8/2008). Vzhľadom na tieto skutočnosti považovala žalovaná podanú žalobu za nedôvodnú, keď žalobca na podporenie svojich tvrdení neprodukoval žiaden dôkaz, v rozpore s § 150 CSP neuviedol podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia úplne a pravdivo a preto navrhla, aby bola podaná žaloba zamietnutá a aby súd priznal žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100%.

5. Žalobca vo vyjadrení, doručenom súdu dňa 19.10.2023 o.i. poukázal na ustanovenie § 469a ods. 1 Občianskeho zákonníka a súčasne uviedol, že vydedenie sa môže týkať ktoréhokoľvek potomka, vrátane osvojenca poručiteľa. Zákon poručiteľovi umožňuje, aby výslovne, spolu s prejavom o odňatí dedičského práva svojmu najbližšiemu potomkovi, určil, že dôsledky vydedenia sa vzťahujú aj na potomkov vydedeného, ktorí by inak nastúpili na jeho miesto. Ich výlučné vydedenie bez súbežného vydedenia aj ich predkov je vylúčené (poručiteľ nemôže vydediť len svojho vnuka bez toho, aby primárne vydedil aj jeho rodiča, teda svoje dieťa). Aj podľa názoru Feketeho je postup vydedenie vnuka bez vydedenia potomka neplatný. Občiansky zákonník umožňuje, aby poručiteľ „spolu s vylúčením potomka z dedičstva rozšíril dôsledky vydedenia i na potomkov vydedeného (na vnukov alebo pravnukov), ktorí by inak nastúpili na jeho miesto,“ (a to aj v prípade, že u potomkov vydedeného nie sú osobne naplnené dôvody vydedenia). Takáto vôľa poručiteľa musí byť podľa ustanovenia § 469a ods. 2 Občianskeho zákonníka v listine o vydedení výslovne uvedená. Vydedenie sa vždy týka v prvom rade potomka poručiteľa ako neopomenuteľného dediča, a to bez ohľadu na to, či sa dožije alebo nedožije smrti poručiteľa.

6. Uznesením č.k. 7C/7/2022-132 zo dňa 25.10.2023 súd neschválil zmier uzatvorený žalobcom a zákonnou zástupkyňou maloletej žalovanej dňa 17.05.2022 z dôvodu, že maloletá žalovaná mohla byť pri uzatváraní zmiaru zastúpená iba matkou, keďže ju otec (t.j. žalobca) pre kolíziu záujmom nemohol pri danom právnom úkone zastupovať. Nakoľko v danom prípade nejde o bežný právny úkon vykonaný v mene maloletej žalovanej, tento právny úkon podliehal schváleniu poručenským súdom. Rozsudok poručenského súdu o schválení právneho úkonu však nebol stranami sporu súdu predložený. Súd poukázal aj na to, že navrhnutý zmier v bode 2, nebol v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky aj preto, lebo podľa platných a účinných ustanovení Civilného mimosporového poriadku (najmä § 193 CMP) to, či je žalobca dedičom určuje notár v dedičskom konaní a nie súd rozhodujúci o sporných skutočnostiach s odkazom na ust. § 194 CMP.

7.1. Na pojednávaní konanom dňa 25.10.2023 právny zástupca žalobcu uviedol, že na podanej žalobe v celom rozsahu trvajú, žiadajú jej vyhovieť a priznať náhradu trov konania. Podanou žalobou sa domáhajú určenia, že dôvody vydedenia žalobcu neboli dané, nakoľko nenastali predpoklady ktoré poručiteľ vymedzil vo svojej listine o vydedení. Sú to dôvody strohé, nepreskúmateľné a nepravdivé. Uviedol, že medzi stranami nenastala spornosť v tom, že by reálne došlo k naplneniu týchto dôvodov, nakoľko sa so zákonnou zástupkyňou maloletej stretli, o čom je v súdnom spise aj záznam, pričom obe strany, t.j. žalobca aj matka žalovanej zhodne tvrdili, že vzťah žalobcu k poručiteľovi bol štandardný. Nikdy sa nestalo, že by o neho nejavil záujem, ani sa nikdy voči nemu nekonalo v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca sa o poručiteľa zaujímal. Na stretnutí strán dňa 11.02.2022 zákonná zástupkyňa žalovanej uviedla, že poručiteľ bol komplikovanej povahy, nekonal racionálne a išlo z jeho strany o manipuláciu. Výslovne uviedla, že tie skutky, ktoré opísal, nikdy sa nestali a nie sú pravdivé. Dohodli sa, že podajú žalobu a následne, aby predišli dokazovaniu na súde - keďže sa v tom čase javilo ako zbytočné, lebo obsah listiny je nepravdivý -, že sa uzatvorí súdny zmier. Približne 3 mesiace na to (17.05.) návrh na súdny zmier vypracoval, odoslal ho žalobcovi s tým, že ho poprosil, aby mu ho vrátil podpísaný stranami. Teda ešte aj 3 mesiace potom, čo sa dohodli, zákonná zástupkyňa svoj názor nezmenila, zotrvala na názore, že dôvody vydedenia nie sú dané a zmier podpísala. Takto podpísaný dokument mu odovzdal žalobca a následne ho doručili súdu. Približne po roku sa zákonná zástupkyňa žalovanej začala vyjadrovať, že si nájde právnik a že by chcela dom predať a kúpiť si nehnuteľnosť bližšie. Na základe toho začala špekulovať o platnosti právneho úkonu. Po roku a 4 mesiacoch si uvedomila, že údajne podpísala niečo, o čom nevedela, pričom išlo o predpokladanú záležitosť, kedy mala 3 mesiace času, aby si to premyslela. Následne došlo k zásadnému obratu v konaní, kedy uviedla, že došlo k omylu. Doposiaľ konanie prebieha viac ako rok a pol, nespochybnila skutkové tvrdenia a neuviedla ani jeden jediný konkrétny príklad na podklady ktorého by bolo možné podporiť záver, že existuje čo len jeden dôvod vydedenia a to aj napriek tomu, že táto procesná povinnosť jej vyplýva z ust. § 150 CSP a ust. § 151 ods. 1 a 2 CSP, teda nielen neuskutočnila účinné popretie skutkových tvrdení, ale neuviedla popretie žiadne, hoci dokumenty boli jej opakovane súdom doručené, pričom aj jej právny zástupca bol nahliadnuť do spisu. Mal za to, že zo žiadneho skutkového tvrdenia nie je možné vyvodiť záver, že by existoval čo i len jediný dôvod vydedenia a nespornými sa stali skutkové tvrdenia, že vzťah žalobcu a poručiteľa bol dobrý, štandardný a nikdy nekonal voči nemu v rozpore s dobrými mravmi. S údajným znehodnotením majetku myslí poručiteľ situáciu, keď žalobca mal na svojom aute dopravnú nehodu, čo nezavinil, pričom tieto náklady poisťovňa preplatila. To potvrdzuje situáciu, že poručiteľ konal manipulatívne, dezinterpretoval skutky, aby ich mohol napasovať na niektorý

z dôvodov vydedenia, pričom žiaden skutok ani len nepopísal, nešpecifikoval, nekonkretizoval, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť listiny. Momentálne situácia je taká, že o spornú nehnuteľnosť sa stará žalobca, zabezpečuje každodennú starostlivosť a údržbu, podieľa sa na nákladoch sám a teda ak by to malo patriť maloletej tak by sa na týchto nákladoch a osobnej participácii v súvislosti so starostlivosťou, mala podieľať aj matka žalovanej.

7.2. Na pojednávaní konanom dňa 25.10.2023 právny zástupca zákonnej zástupkyne maloletej žalovanej uviedol, že trvá na všetkých písomných podaniach adresovaných súdu žalovanou v celom rozsahu. Túto žalobu považujú za nezákonnú, navrhol ju zamietnuť v celom rozsahu a priznať náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Pokiaľ ide o úkony žalovanej uskutočnené bez právneho zástupcu, tieto nie je možné považovať žiadnym spôsobom za právne relevantné, čo potvrdzuje aj predložený zmiar, keď sa aj súd stotožnil s argumentmi žalovanej, že tento zmiar vypracovaný žalobcom, bol od spočiatku v rozpore s právnym poriadkom a nebolo možné ho schváliť. Pokiaľ ide o argumentáciu žalobcu, poukázal na to, že žalovaná nemala doručené žiadne podania zo strany súdu, ku ktorým by sa mohla kvalifikovane vyjadriť a toto sa udialo až po prevzatí právneho zastúpenia. Rovnako je zrejmé, že argumentácia žalobcu je zavádzajúca, čo sa týka spornej nehnuteľnosti. Je zrejmé, že zákonná zástupkyňa nebude môcť disponovať s nehnuteľnosťou do plnoletosti dcéry bez ingerencie súdu. Pokiaľ ide o dôvody vydedenia tieto jednoznačne vyplývajú z notárskej zápisnice, uviedol ich sám poručiteľ. Poukázal nato, že ide o právne perfektnú listinu, riadne spísanú notárom, pričom k listine bola pripojená aj lekárska správa, z ktorých jednoznačne vyplýva, že poručiteľ bol spôsobilý na právny úkon. Pokiaľ žalobca vo svojom písomnom vyjadrení namietal, že poručiteľ nemôže vydediť len svojho vnuka primárne bez toho, aby vydedil svojho bezprostredného potomka, to nie je pravdou, pričom poukázal napr. na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/157/2015 zo dňa 20.09.2015. K predloženým fotografiám uviedol, že nepovažuje predložené fotky za relevantné, nakoľko mal zato, že teoreticky právne relevantné fotografie by boli len tie, ktoré boli vyfotografované z obdobia spísania závetu. Na 28 fotografiách žalobca ani prítomný nie je. Pokiaľ ide o fotografie, ktoré mohli byť vyhotovené v roku 2016, našli tam jedinú fotografiu (pokosený trávnik). Mal zato, že skutočný vzťah poručiteľa a žalobcu nie je možné žiadnym spôsobom z týchto záberov posúdiť. Poukázal na dôvody vydedenia, ktoré uviedol sám poručiteľ tak, že v danom čase považoval správanie žalobcu za nezodpovedné, návštevy sa konali v prípade keď žalobca potreboval materiálnu pomoc a rovnako uviedol, že žalobca poškodzoval majetok a uvádzal ho do omylu keď požadoval od neho finančné prostriedky. Poukázal na skutočnosť, že žalobca tvrdí, že o listine o vydedení sa dozvedel až na dedičskom pojednávaní dňa 24.01.2022, pričom poručiteľ zomrel 11.09.2021. Ak mali s poručiteľom štandardný vzťah tak ako to tvrdil žalobca, poručiteľ mal predsa možnosť po spísaní závetu tento odvolať, resp. nahradiť neskorším závetom, k čomu nepochybne nedošlo. Aj z uvedeného je možné dospieť k záveru, že nezaujím žalobcu aj po spísaní závetu trval a poručiteľ tento nezájím vnímal a neuskutočnil žiadny úkon, ktorým by spísaný závet zmenil alebo zrušil. Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti považoval žalobu za nedôvodnú, mal zato, že žalobca v rozpore s § 150 CSP neuviedol podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia pravdivo a preto navrhol žalobu zamietnuť.

7.3. Na pojednávaní konanom dňa 25.10.2023 žalobca uviedol, že chodieval poručiteľa navštevovať zo začiatku každý druhý týždeň v nedeľu aj s maloletou a s jej matkou. Tie návštevy boli také, že chodievali na obed. Poručiteľ mu vždy povedal čo potrebuje, išlo najmä o kosenie trávy a o stromy. Čo potreboval to dostal. To, či mal spor voči nemu, nevie čo sa udialo za jeho chrbtom. Videl, že 50 až 100 Eur nechával na skrinke (pre zákonnú zástupkyňu maloletej), avšak jemu osobne žiadnu materiálnu pomoc neposkytol. Poručiteľ sa nestaral o to, ako sa má, či sa mu darí. Poručiteľ mal vysokú rentu cca 1.500 Eur mesačne, čo sa dozvedel až po jeho smrti. Takže nebol odkázaný na pomoc. Aj sa chválil tým, že má okolo seba ľudí, ktorí mu zabezpečujú čo treba. On sa prisťahoval zo Švajčiarska v roku 1998. Do domu, v ktorom býval, žalobca nikdy nemal prístup, takže jeho majetok nikdy neničil. Stal sa jeden prípad, keď vypadla súčiastka z kosačky. Kvôli tomuto poručiteľ bol na neho nahnevaný, ale pri reklamácií im uviedli, že nie sú prví s týmto problémom. Poručiteľ im dal 30 ročnú Toyotu, ktorou mal nehodu: ako zabrzdil pri prechode, nabúrali do neho, nezavinil však on tú nehodu. Išlo však o auto, ktoré mu poručiteľ daroval, takže nešlo o ničenie jeho majetku, avšak poručiteľ to tak vnímal. Poukázal aj na ďalšiu udalosť, kedy si spolu preberali, že mu poskytne peniaze na dodávku 800-1000 Eur, následne však ku kúpe tejto dodávky nedošlo, poručiteľ preto žiadal poskytnutú čiastku späť. Asi 20 % z uvedenej sumy mu nevrátil, a to z dôvodu, že mal ťažšiu finančnú situáciu, ale aj zákonná zástupkyňa žalovanej ho nahovárala, aby tú čiastku nevrátil. Poručiteľ následne začal byť agresívny, povedal mu, že je zlodej a že tie peniaze nemusí vrátiť. Tieto finančné prostriedky minul na bežné náklady v domácnosti a na starostlivosť o maloletú.

Čo sa týka ich vzťahu s poručiteľom, vnímal ho tak, že z jeho strany bol ten vzťah dobrý, poručiteľ mal však komplikovanú povahu, pričom o rodinu sa nestaral. Nikdy finančnú pomoc od poručiteľa nedostal. Išlo o jednu jediná záležitosť s tou dodávkou. Poukázal na to, že zákonná zástupkyňa na stretnutí v advokátskej kancelárii 11.02.2022 uviedla, že poručiteľ bol komplikovanej povahy, bolo ťažké s ním spolupracovať a keď niečo poskytol na žalovanú, tak to vedel roky vyčítať. Ďalej uviedla, že to, že sa oňho žalobca nestaral, nie je pravda a dôvody vydedenia nie sú pravdivé. Poručiteľ žalobcu žiadal o pomoc, išlo pritom o starostlivosť o pozemok a o trávnik. Žiadal o odvoz k lekárovi, keď mal silne udrutý palec a nemohol držať volant. Tak vtedy ho viezol na chirurgiu do A. I. a potom ho viezol aj k psychiatrovi tiež v A. I.. Čo poručiteľ povedal, že by chcel od neho, tak to urobil. Odkedy ako sa poručiteľ na Slovensko nasťahoval, mu pomáhal čo potreboval. Počas návštev mu vždy určil nejakú prácu, a to pokosiť alebo poliať alebo postriekať stromy. Čo sa týka upratovania, to ho nežiadal, mal to zabezpečené susedkou, ktorá za pár eur upratala celý dom. Všetko uvedené bolo aj pred, aj po roku 2016. Pomoc neodmietol, čo žiadal to urobil. Nemal vedomosť, že by poručiteľ potreboval aj inú pomoc, okrem tej čo žiadal. Keby sa zmienil čo aj okrajovo a povedal, že niečo potrebuje, tak by mu s tým pomohol alebo urobil. Ďalej uviedol, že poručiteľ bol ovplyvňovaný čo sa týka majetku zákonnou zástupkyňou žalovanej, a to v časoch keď ho poručiteľ poslal von s malou na dvor a poručiteľ ostal vnútri s ňou, kde o ňom rozprávala veci - nevedel aké konkrétne. Povedala mu to družka poručiteľa, že „vždy keď ťa dedo poslal von a bol s malou, Q. začala, že K. taký zlý a hentaký zlý“. Videl v tom aj zámer, pretože mu niekoľkokrát povedala, že poručiteľ, keď ho vydedí a všetko napíše na malú, tak to by bolo ako keby zdedila ona, lebo je matka a súdy nadržiavajú matkám. Išlo o obdobie, keď poručiteľ vravel, že všetko napíše na žalovanú. Ďalej žalobca uviedol, že ak aj bol niekedy odkázaný na nejakú materiálnu pomoc poručiteľa, vyriešil to sám. Čo sa týka návštev poručiteľa, chodievali tam so žalovanou cca každý druhý týždeň. Privítali sa s poručiteľom, pohladkal malú a povedal jej, že „si moja najlepšia vnučka“. Toto bolo od narodenia žalovanej, t.j. od roku 2012 až do jeho smrti, kedy ho navštevovali v dvojtyždňových alebo v mesačných intervaloch, alebo si zavolali. Bolo pravidlom, že keď mal poručiteľ narodeniny alebo boli Vianoce, sviatky, tak bola aj návšteva, gratulácie. Jemu tým, že nepotreboval nič a mal všetko, sa dával symbolický darček, ako jeho obľúbená drogéria, resp. tričko mu dali s nápisom najlepši dedko. Darčeky boli stále, keď prišli na oslavu. Odvtedy ako sa poručiteľ nasťahoval na Slovensko, vždy dostal nejaký darček. Išlo o roky 1998 až do jeho smrti. Niekoľkokrát mu žalobca urobil aj vlastnoručne vyrobenú tortu. Keď mal sviatok žalobca, poručiteľ darček vždy zabezpečil, odovzdával ho v taštičke. Každé Vianoce trávili spolu. Keď poručiteľ niečo oslavoval, tak ich pozýval na návštevu (obdobie 2014-2016). Buď mu zavolať on alebo jeho priateľka, že sú pozvaní. S poručiteľom spolu aj telefonovali cca jedenkrát za mesiac. Žalobca ďalej uviedol, že pracoval ako živnostník. V autoservise bol asistent, a sťahovacej firme bol šofér a sťahovák. Príjem za obdobie 2013 - 2020 mal základný, okolo 500 - 700 Eur mesačne. Poručiteľ mu v období 2013-2020 daroval okolo 300 Eur, pričom v tom je aj tá ponechaná suma na kúpu tej dodávky. Čo sa týka jeho fyzického stavu poručiteľa, od príchodu zo Švajčiarska mával bolesti chrbta, mal aj rakovinu a bol vo Švajčiarsku operovaný. Bral lieky na srdce, antidepresíva. Poručiteľ materiálnu pomoc nepotreboval, ani nechcel. Čo sa týka osobnej pomoci, poskytoval som na pozemku alebo pri odvoze k lekárom, ak to potreboval. Štyrikrát ho bral k lekárovi. Viackrát nebol odkázaný na pomoc pri odvoze k lekárovi. Šoféroval sám. Listina o vydedení bola spísaná v období, keď sa so zákonnou zástupkyňou žalovanej rozvádzať, hoci poručiteľ o rozvoze nevedel. Impulz bol špekulatívny a manipulatívny spôsob správania sa zákonnej zástupkyne žalovanej. O závete nemal vedomosť, ale poručiteľ rozprával o tom, že ho napíše. On sa ale o týchto veciach nechcel rozprávať, lebo mu to pripadalo ako nemorálne z jeho strany s tým aký som mal vzťah k poručiteľovi a aký poručiteľ k nemu. Nevedel o tom, že poručiteľ spísal závet. Nenastala ale zmena v jeho správaní. Vždy bol taký aký bol, staral sa o seba a o svoje veci. Vždy bol povýšenecký, že ako on zarábala vo Švajčiarsku a koľko zarába žalobca tu. Pohrdal ľuďmi, ktorí mali menej peňazí.

8.1. Na pojednávaní konanom dňa 22.01.2024 zákonná zástupkyňa žalovanej uviedla, že si nepraje, aby niekto siahol na majetok maloletej žalovanej. Nechápe z akého dôvodu je vedené toto konanie. Mala v záujme danú vec vyriešiť mimosúdne, uvedené prezentovala aj v kancelárii právneho zástupcu žalobcu. Čo sa týka listiny o vydedení, tá bola zrejme zriadená z dôvodu, že poručiteľ nesúhlasil so životným štýlom žalobcu, ktorý nemal riadnu prácu, bol nezodpovedný, nebol schopný zabezpečiť rodinu po materiálnej stránke. Ďalším dôvodom bol alkohol, ktorému žalobca holdoval. Práve z tohto dôvodu bol žalobca vydedený. Zákonná zástupkyňa nikdy nenabádala poručiteľa k zriadeniu listiny o vydedení. Uviedla, že mala vedomosť o tom, že poručiteľ bral lieky. Antidepresíva však určite neužíval. Majetkové pomery poručiteľa jej známe neboli. Rovnako nevedela, či má úspory. Iba to zjavné poznala, čo bolo aj viditeľné. Vlastnil dom a mal nejaký dôchodok zo Švajčiarska. Nemyslela si, že bol lepšie resp.

nadštandardne situovaný. O tom, že bol spísaný závet nevedela, dozvedela sa o ňom až na súde. Bolo jej však známe, že poručiteľ chce vydediť žalobcu a svoj majetok chce odkázať žalovanej. Od poručiteľa dostávala 100 Eur mesačne približne pol roka, keď bola na materskej. S poručiteľom sa stretávali osobne iba pri návštevách, ktoré boli zo začiatku každý druhý víkend a následne raz mesačne. Návštevy prebiehali tak, že prišli na obed a boli tam pár hodín. Všetko prebiehalo v dobrom. Chodievala tam so žalobcom a žalovanou. K zníženiu frekvencie stretávania sa s poručiteľom došlo v období 2015-2016, kedy boli so žalobcom v rozvodovom procese, pričom až do roku 2018 chodievala na tie návštevy vždy spolu so žalobcom. Medzi poručiteľom a žalobcom došlo k hádkam. Nenazvala by ich konfliktom ale hádkam. Tie vzťahy do roku 2018 medzi ňou a poručiteľom ako aj jeho družkou boli dobré, vzťahy medzi poručiteľom a žalobcom nikdy neboli dobré. Vedela o tom, že sa poručiteľovi kupovali darčeky, ktoré väčšinou kupovala ona a následne spoločne ich priniesli poručiteľovi. Darčeky kupoval žalobca poručiteľovi veľmi málo. Od poručiteľa dostávali na Vianoce darčeky vždy, na meniny málo, žalovaná však vždy dostala niečo. Nejaké maličkosti dostával aj žalobca od poručiteľa. Kupovala ich poručiteľova družka. V období rokov 2011-2017 poručiteľ bol sebestačný, finančnú pomoc určite nepotreboval, k lekárom chodil sám a sám aj šoféroval. Poručiteľ žiadal žalobcu o pomoc pokiaľ išlo o menšie práce, ako napr. práce v záhrade a okolo domu. On keď niekoho potreboval na väčšie práce, tak si niekoho aj zavolať. Žalobca pomoc neodmietol nikdy, ale nebol vždy ochotný. Čo sa týka toho, či sa žalobca správal k poručiteľovi zle uviedla, že fyzicky určite nie, slovne však určite áno pri hádkach, keď hovoril napr. že nie je dobrý dedko a poručiteľ na to uviedol, že nie je dobrý vnuk. Boli na seba vzájomne urazení. V období 2011-2017 sa spolu bavili, pokiaľ neboli pohádaní. Uvedené trvalo pár dní, maximálne týždeň. Nič dramatické to nebolo. Poručiteľ bol rázny, prisny, zásadový, avšak nie až neprimerane. Vždy mal na to dôvod. Žalobca diagnostikovanú chorobu v súvislosti s alkoholom nemal, ale bolo to aktívne. Momentálne alkoholik nie je, ale určite mal problém s alkoholom. S poručiteľom nepil, pil doma. O tom vedel každý. Pri poručiteľovi nikdy nebol pod vplyvom alkoholu, keďže tam chodievali autom. Čo sa týka ich finančných problémov so žalobcom, poručiteľ sám s návrhom, že bude mesačne dávať 100 Eur prišiel, keďže mal vedomosť o tom, že žalobca nemá stálu prácu. To bolo v období 2013. V roku 2014 sa to síce nezlepšilo, ale ona nastúpila do práce. O týchto problémoch nikdy nehovorila, nesťažovala sa, ale poručiteľ to videl. Vtedy tých 100 Eur pomohlo aj stačilo. Žalobca dostal od poručiteľa auto a preplácal mu nejaké poistenie, buď zdravotné alebo sociálne. Dal peniaze na plastové okná, ktoré žalobca nemohol vymeniť, keďže zasiahol pamiatkový úrad. Žalobca v rokoch 2012-2014 mal približne príjem do 500 Eur, ona však nastúpila do práce v roku 2014 a odvtedy už všetko financovala ona. O tom, že by mal nejaké exekúcie nevedela. Čo sa týka vzťahu poručiteľa s maloletou žalovanou, ten bol v poriadku, bol štandardný.

8.2. Na pojednávaní konanom dňa 22.01.2024 svedok K. D., nar. XX.XX.XXXX uviedol, že žalobca je jeho syn, prítomnú zákonnú zástupkyňu žalovanej pozná málo, pričom o konaní vedel, že sa jedná o konanie v súvislosti s dedičským konaním. Dôvody vydedenia žalobcu nevidel žiadne, žalobca nebol nikdy trestaný, chodil k poručiteľovi pomáhať. Vedel, že žalobca v období 2012-2017 pracoval na živnosť, chodil aj jemu pomáhať, keďže mal sťahovaciu firmu, pričom za tú prácu mu aj ja dával nejaké peniaze, cca 300 Eur. Do ich rodinných vzťahov nevidel. Žalobca kupoval žalovanej čo mohol a staral sa v rámci svojich možností. Jeho náklady spočívali v podstate v úhradách plynu, električky a v nákladoch na jeho život. Nemusel platiť nájomné. Od neho nepýtal nikdy peniaze. Nenavštevoval žalobcu, preto nevedel posúdiť, či sa žalobca správal k rodine nezodpovedne. So žalobcom v kontakte vždy boli, ale so zákonnou zástupkyňou maloletej žalovanej vôbec nie. Nemal o tom vedomosť, že by vzťahy medzi žalobcom a poručiteľom boli narušené. Svedok chodieval s poručiteľom do roku 2012 k lekárom do Švajčiarska. Potom však tie vzťahy medzi nimi s poručiteľom ochladli. Poručiteľ bol veľmi náladový. Tie nálady sa striedali, raz bol nervózny, raz by sa rozdal. Bolo u neho vidieť tie zmeny nálady. Nemám o tom vedomosť, že bol žalobca odkázaný na pomoc poručiteľa, mal zdravé ruky, vedel si zarobiť. Nevedel o tom, že by mu poručiteľ dal nejakú väčšiu sumu. Vedel o tom, že sa poručiteľ so žalobcom navštevovali a nemal o tom vedomosť, že by sa tie ich vzťahy narušili. Od roku 2012 svedok tam nechodil, takže mal len sprostredkované informácie od žalobcu. Ak by došlo k hádkam, určite by vedomosť o tom mal. Poručiteľ bral veľmi silné lieky, aj nejaké opiáty, a preto ho vozieval do Švajčiarska. Psychické problémy asi mal, riešil to s týmito liekmi. Rodinný dom, v ktorom poručiteľ býval, stavala žalobcova matka, chodil tam aj žalobca pomáhať a chodil tam aj on tú stavbu dozorovať. Poručiteľ určite nebol odkázaný na finančnú pomoc, mal dostatok peňazí a honosný príjem. Do roku 2012 pomáhal poručiteľovi svedok prácami okolo domu. Žalobca, keď bol na Slovensku tak pomáhal tiež. Keď bol v zahraničí a pracoval na lodi, on suploval tú pomoc. Čo sa týka obdobia 2012-2017 už vedomosť nemal o tom, či žiadal o pomoc. Žalobca nepil nad nevyhnutnú mieru, jazdil autom. On to nevidel. Jeho vzťah so žalobcom bol dobrý,

ale keď sa zoznámil so zákonnou zástupkyňou žalovanej ich vzťahy ochladli, avšak komunikovali spolu. Vidávali sa pri práci, ale nenavštevovali sa. Iba pracovné veci riešili. Doteraz si nevie vysvetliť, prečo tie ich vzťahy v tom čase ochladli. Trošku sa odcudzil žalobca od nich. Nechodil na návštevy. Nedopytoval sa, čo sa stalo. On sa do vzťahu syna nestaral vôbec. Po rozvode žalobcu so zákonnou zástupkyňou žalovanej sa ich vzťah so žalobcom upravil. Žalobca chodieval aj s vnučkou na návštevy. Do roku 2012 navštevoval poručiťľa, potom však poručiťľ mal nejaké výhrady voči nemu a prestal tam chodiť. On som sa do majetku poručiťľa nikdy nestaral a ani on do jeho. Poručiťľ bol taký aký bol. Od roku 2012 do jeho smrti nemali žiaden vzťah s poručiťľom. Nezaujímam sa o to aký je napr. jeho zdravotný stav.

9.1. Na pojednávaní konanom dňa 04.03.2024 svedkyňa K. D., nar. XX.XX.XXXX uviedla, že je náhradná matka žalobcu, pozná maloletú žalovanú. Poručiťľa poznala od roku 1990. Od smrti jeho dcéry, t.j. matky žalobcu, bol ten kontakt s ním intenzívnejší, a to približne od roku 1996. V tej dobe ešte žil vo Švajčiarsku, avšak chodieval častejšie na návštevy na Slovensko, pričom asi v roku 1997 alebo 1998 sa natrvalo prisťahoval do obce K.. Až do roku 2012 sa pravidelne navštevovali, mali nadštandardne dobré vzťahy. Tie návštevy boli kvázi na týždennnej báze a boli aj v telefonickom kontakte, kedy sa navzájom informovali o všetkých dôležitých skutočnostiach v rodine, napr. o školských výsledkoch žalobcu. Kúpili pozemok blízko poručiťľa, a to aj z dôvodu, aby boli čo najbližšie, do 5 minút sa vedeli k nemu dostať. V roku 2016 už s ním v osobnom kontakte nebola. Prestali sa stýkať z dôvodu, že mal na nich poručiťľ požiadavky, s ktorými s manželom neboli stotožnení. Došlo k prerušeniu vzťahu, čo jej je aj veľmi ľúto. Išlo skôr o majetkové požiadavky zo strany poručiťľa. Čo sa týka vzťahu žalobcu a poručiťľa k tomu vedela uviesť toľko, že boli v osobnom aj v telefonickom kontakte. Tento vzťah charakterizovala ako intenzívny a dobrý, ako vzťah medzi dedkom a vnukom. Žalobca poručiťľa pravidelne navštevoval, keď ho o niečo poručiťľ požiadal, napr. potreboval odvoz k lekárovi resp. potreboval niečo z lekárne, tak žalobca túto pomoc nikdy neodmietol. Uviedla, že vylučuje, že by došlo k akýmkoľvek hádkam či konfliktom medzi žalobcom a poručiťľom, predsa to už bol starší muž a žalobca sa k nemu správal úctivo. Ich vzťah bol dobrý. Žalobca navštevoval poručiťľa aj v roku 2016, o čom mala vedomosť z telefonických kontaktov priamo od žalobcu, kedy sa vždy informovala o tom ako sa má poručiťľ. Mala vedomosť o tom, že v roku 2016 bol poručiťľ sebestačný, vedel aj sám fungovať bez pomoci napr. asistenta. Nebol na to dôvod, aby žalobca žiadal o materiálnu pomoc od poručiťľa. Nemala o tom vedomosť, že by poručiťľ sám od seba poskytol žalobcovi materiálnu pomoc. Pripustila, že mohol mu poskytnúť 20-30 Eur resp. nejaké maličkosti. Vylučuje, že by došlo k poškodzovaniu majetku poručiťľa žalobcom. Žalobca nemal ani prístup k jeho majetku, nemal ani kľúče od jeho domu. Ak by došlo k poškodeniu majetku poručiťľa žalobcom, určite by bola o tom informovaná, či už samotným poručiťľom alebo niekým z jeho rodiny, keďže s nimi bola v kontakte. Poručiťľ nebol z tých utiahnutých, určite by sa postťažoval a riešil by, ak by k poškodzovaniu jeho majetku došlo. Rovnako by mala vedomosť aj o tom, ak by žalobca ubližoval poručiťľovi. Žalobca sa však vždy správal voči poručiťľovi úctivo a slušne. K takémuto správaniu viedli všetky ich tri deti, t.j. aj žalobcu. Žalobcu pozná od jeho 5 rokov. Veľmi dobrý vzťah sa medzi nimi vytvoril. Do roku 1996 (kým žila matka žalobcu) sa dennodenne stretávali, bývali veľmi blízko seba. Od roku 1996, po smrti jeho matky, prevzali starostlivosť o žalobcu a zdieľali aj spoločnú domácnosť. Čo sa týka vzťahu žalobcu a poručiťľa, žalobca navštevoval poručiťľa prakticky až do jeho smrti. Ich vzťah nikdy nebol prerušený. Bol u neho na návšteve napr. aj počas posledných spoločných Vianoc. Vždy keď išiel na návštevu k poručiťľovi, cestou z D. sa zastavil nielen u poručiťľa, ale aj u nich, alebo aj naopak. Vedeli čo sa u poručiťľa deje. Chodieval za ním žalobca sám, neskôr aj s maloletou. Kým boli spolu s bývalou manželkou, tak aj s ňou. Ak ale bolo treba s niečím pomôcť, chodil žalobca k poručiťľovi sám. Išlo o štandardné návštevy, chodili k nemu napr. aj keď potreboval pomoc okolo domu. Poručiťľ nebol až taký zručný, takže ak potreboval pomoc (napr. pokosiť trávnik), vždy zavolať žalobcovi. Spoločne sa navštevovali, či už išlo o narodeniny, iné sviatky ako napr. Vianoce. Meniny neoslavovali. Vzájomne sa kupovali darčeky, boli to len maličkosti. Nikdy nemala o tom vedomosť, že by mal žalobca problém s alkoholom. Jazdil autom. Aj pracovali spolu, takže ak by taký problém mal, musela by o tom vedieť. Žalobca je dobrej povahy. Slušný, dobrý človek. Žalobca je veľmi dobrý, starostlivý otec. O maloletú žalovanú sa vždy vedel postarať. V súčasnosti zabezpečujú s matkou maloletej žalovanej striedavú osobnú starostlivosť o ňu, na ktorej sa spoločne dohodli a je aj súdom potvrdená. Žalobca sa vždy vedel postarať aj o domácnosť, napr. keď matka žalovanej chodievala na dvoj- trojdňové výlety mimo D. počas ich manželstva. Žalobca je vlastníkom „poldomu“, pričom vždy mal uhradené všetky náklady spojené s bývaním. Aj rodinu vedel finančne zabezpečiť, keďže mal príjem, bol živnostníkom. A ak by potreboval napr. aj finančnú pomoc, mohol by sa na ňu obrátiť, o čom on vie. Poručiťľ nikdy nepotreboval materiálnu pomoc, bol nadštandardne zabezpečený, poberal vysoký dôchodok. Mal aj auto, šoféroval, bol pohyblivý a vedel sa prepraviť. O

spísaní závetu svedkyňa nemala vedomosť. K incidentu v roku 2012 došlo medzi ňou, manželom a poručiteľom. Zrejme v ten deň poručiteľ nemal dobrú náladu. Dovtedy žiadne nedorozumenia neboli. Od tohto obdobia ich poručiteľ nekontaktoval a taktiež ani oni nekontaktovali jeho. K zákonnej zástupkyňi žalovanej žiaden vzťah spolu nemali. Dôvod uviesť nevedela. Aké boli vzťahy medzi poručiteľom a žalobcom od roku 2015 vedela priamo od žalobcu. Iba so žalobcom sa rozprávala ohľadne poručiteľa. O finančných záležitostiach žalobcu nemala a nemá vedomosť. O takýchto záležitostiach sa nerozprávajú.

9.2. Na pojednávaní konanom dňa 04.03.2024 svedkyňa K. C., nar. XX.XX.XXXX uviedla, že žalobca je jej nevlastný synovec. Žalovanú pozná, je to dcéra žalobcu. Poručiteľa spoznala v roku 1996, kedy zomrela jeho dcéra, t.j. žalobcova matka. Odvtedy boli s ním v neustálom kontakte, vedeli o sebe, nakoľko žalobca prešiel do starostlivosti svojho otca a sestry svedkyne. Žalobcu pozná od jeho piatich rokov, odvtedy sú v stálom kontakte. Po smrti žalobcovej matky sa poručiteľ vrátil zo Švajčiarska, pričom súhlasil resp. nenamietal, že žalobca bol súdom zverený do starostlivosti jeho otca. Od tohto obdobia boli s poručiteľom v kontakte a pravidelne sa stretávali, a to celá širšia rodina pri dôležitých udalostiach, sviatkoch, napr. na Vianoce. S poručiteľom sa vídávala do roku 2012. Mala o tom vedomosť, že žalobcova matka začala stavať dom pre poručiteľa, ako aj pre seba a pre žalobcu. Vedela, že tam investovala finančné prostriedky. Dom sa síce postavil, ale matka žalobcu ochorela a potom aj zomrela. V tej dobe ani poručiteľ nebol hneď pripravený sa presťahovať na Slovensko, preto v tej dobe chodil dom strážiť jej švagor. Ak poručiteľ niečo potreboval stačilo zavolať jej švagrovi, ten tam bol do 10-15 minút. Poukázala na to, že všetky deti jej sestry, vrátane žalobcu, boli vychovávané k úcte a slušnosti, pričom všetky tri deti navštevovali aj poručiteľa. Spoločné oslavy sa často konali v domácnosti jej sestry, kedy bol prítomný aj poručiteľ. Boli súdržná rodina, nikdy nemali vyhrotené vzťahy. Ten zlom prišiel v roku 2012, kedy jej sestra so švagrom boli na návšteve u poručiteľa, keď poručiteľ začal nepekne vykrikovať. Sestra povedala, že ona to nebude počúvať a idú domov. V ten deň sa jej sestra aj so švagrom dozvedeli od poručiteľa, že zákonná zástupkyňa žalovanej je tehotná. Poručiteľ im túto skutočnosť oznámil a následne začal „rozdeľovať“ majetok švagra a sestry, teda že majú dať žalobcovi, pretože sa im narodí dieťa. Poručiteľ vykrikoval a potom keď sa ukludnil uviedol, že však on nič takého nepovedal. Majetok mal byť rozdelený v prospech žalobcu a zákonnej zástupkyne žalovanej. Poručiteľ sa nikdy predtým takýmto spôsobom nesprával. Sestra to síce brala s rezervou, keďže poručiteľ mal vážne zdravotné problémy, ale sa jej to dotklo, pričom od tohto obdobia už nechodila so švagrom k poručiteľovi. Od tohto obdobia prestala byť aj ona v kontakte s poručiteľom. Žalobcov vzťah s poručiteľom bol dobrý, vždy ho rešpektoval. Nikdy sa nesprával k poručiteľovi hrubo, vulgárne. Ak poručiteľ niečo potreboval, žalobca prišiel, spravil čo bolo treba, pomohol. Poručiteľ bol v roku 2016 sebestačný. Napr. strašne rád aj šoféroval. Oni sa priebežne informovali o tom, ako sa poručiteľ má. Tieto informácie mala tak od žalobcu, ako aj od svojej sestry. Poručiteľ mal naozaj vážne zdravotné problémy, o ktorých sa aj spolu rozprávali, kým boli v kontakte. Bral veľmi silné lieky (napr. Tramal) a bral aj upokojujúce lieky, aby sa vedel vyspať. Prekonal vážnu operáciu chrbtice. Nemala vedomosť o tom, že by žalobca žiadal o materiálnu pomoc od poručiteľa. Nemala o tom vedomosť, že by poručiteľ poskytol materiálnu pomoc od seba žalobcovi. Mala však vedomosť o tom, že keď poručiteľ kúpil nové auto, tak posunul svoje staré, asi 25 ročné auto, žalobcovi. Vylučuje poškodzovanie majetku poručiteľa žalobcom. Má vedomosť o škodovej udalosti, keď na prechode pre chodcov do toho darovaného auta, ktoré šoféroval žalobca, nabúrala pani. Vtedy to auto už bolo prepísané na žalobcu. Žalobca o tejto skutočnosti informoval aj poručiteľa. Ako tú udalosť poručiteľ vnímal, nevedela. Mohlo to byť v roku 2014-2015 a potom následne kúpil poručiteľ nové auto. Žalobca následne auto dal opraviť. Žalobcu pozná od jeho piatich rokov. Odvtedy sa k nej chová s úctou, rešpektom. Takto sa choval aj k celej rodine z jej strany. Poručiteľ mal zložitú povahu. Pamätala si, že keď prišiel žiť na Slovensko nadával, že tu nič nefunguje. Bol zvyknutý na švajčiarsky život, že tam všetko funguje a pohoršoval sa nad našimi pomermi. Vedeli, že berie silné lieky. Bol náladový. Žalobca s poručiteľom vychádzali spolu štandardne ako vnuk a dedko, aj keď bol medzi nimi 45 ročný vekový rozdiel. Chýbal tam ten komunikačný diel, matka žalobcu. Žalobcov vzťah s poručiteľom bol zachovaný až do jeho smrti. Nikdy by si žalobca nedovolil voči poručiteľovi vystupovať arogantne alebo mu ublížiť. Od malička navštevoval poručiteľa vo Švajčiarsku alebo aj v Maďarsku, a to z dôvodu, že sa v tom čase poručiteľ nemohol vrátiť na Slovensko, keďže bol odsúdený za to, že emigroval. Žalobca nikdy neodporoval poručiteľovi, počúval ho bez ohľadu na to, čo hovoril. Žalobca sa však ohradil vždy vtedy, keď mu poručiteľ hovoril o tom, „že je ako jeho mater“. Žalobca sa inak vždy správal voči poručiteľovi podriadené. Keď poručiteľ potreboval pomoc (napr. pomoc s prácami v záhrade, umyť auto, atď.), žalobca ho neodmietol. Všetky práce robil podľa predstáv poručiteľa. Tak ako on povedal, tak aj bolo. V rokoch 2015-2016 chodili k poručiteľovi všetci traja, t.j. žalobca, maloletá žalovaná a jej matka na obedy každé dva či tri týždne. Takto spolu tam chodili od narodenia maloletej. Potom ako žalobca a zákonná

zástupkyňa žalovanej začali mať problémy v manželstve, k poručiteľovi chodil už len žalobca s maloletou, pričom problémy v manželstve mali prakticky od narodenia maloletej. Žalobca k poručiteľovi chodil aj sám, ak poručiteľ niečo potreboval, napr. popolievať trávnik, pokosiť, umyť auto a ďalšie práce okolo domu. Uviedla, že absolútne vylučuje, že mal žalobca problémy s alkoholom. Žalobca so svojim otcom a s ďalšími osobami až do roku 2018 chodievali sťahovať veľvyslanectvá (napr. aj americkú ambasádu), kde ich preverovali. Žalobca mal vodičské oprávnenie skupiny „C“. Nespomínala si, že by ho niekedy chytili policajti, že by nafúkal. Nikdy mu nebol zobrať vodičský preukaz. V živote nevidela žalobcu na žiadnych oslavách piť, on bol práve ten, kto každého rozvážal. Ak sa na žalobcu poručiteľ obrátil, on ho viezol do nemocnice. Ale poručiteľ bežne si sadol do auta a išiel kde potreboval, nepotreboval pomoc. Okolo domu čo potreboval, zabezpečil mu to žalobca. Okolo poručiteľa boli vždy ľudia, ktorí mu boli ochotní pomôcť. Keď napr. mal niečo s prstom tak, ho k lekárovi viezol žalobca, lebo vtedy nemohol šoférovať. Poručiteľ práce okolo domu nevládol kvôli problémom s chrbticou, ale tieto práce okolo domu zabezpečoval žalobca. Odborné práce si zabezpečoval prostredníctvom odborníkov, ktorých si vedel sám zavolať, aj zaplatiť (napr. elektrikárske práce). Žalobca má byť v osobnom vlastníctve, v ktorom býval od narodenia. Čo sa týka výdavkov na domácnosť v rozhodnom období, všetko uhradil žalobca (elektrika, plyn, UPC, ale aj opravy). Nemyslela si, že by bol akýkoľvek problém pri zabezpečovaní osobných potrieb rodiny. Platenie poisťok, tankovanie do auta - všetko uvedené bolo na ňom. Nemali exekúcie, dlhy, nebrali si úver, pričom žalobca dodnes nie je zadlžený. Mal prácu. A pokiaľ by aj mal nejaký napr. aj finančný problém, mohol sa obrátiť napr. na švagra. Čo sa týka poručiteľa, od neho si určite nevypýtal peniaze. Nemal na to dôvod. Pričom poručiteľ bol takej povahy, že nerád rozdával peniaze. Žalobca sa správal vždy zodpovedne k rodine, to tak k dcére, ako aj k poručiteľovi. Považovala za potrebné zdôrazniť, že žalobca sa vedel vždy na 100 % postarať o maloletú žalovanú.

10. Žalobca vo vyjadrení, doručenom súdu dňa 20.03.2024 uviedol, že ani sama zástupkyňa žalovanej v tomto doposiaľ dvojročnom konaní, skutkovo nevymedzila ani jednu okolnosť, ktorú by bolo možné subsumovať pod hmotnoprávnu normu v otázke zákonného predpokladu vylúčenia. Sama zástupkyňa žalovanej pri svojom výsluchu uviedla, že žalobca sa s poručiteľom v rozhodnom období pravidelne stretával, sama bola pri tom, keď tam chodili. Kúpili si vzájomne darčeky pri rôznych príležitostiach (hoci len drobnej povahy), narodeniny, Vianoce a pod. Ich vzťah zadefinovala ako bežný, hoci priznala, že občas došlo k nejakému nedorozumeniu, no sama výslovne uviedla, že nešlo o nič dramatické. Výpovede zástupkyne žalovanej a všetkých svedkov sa zhodovali aj v tom, že žalobca chodil poručiteľovi pravidelne pomáhať najmä s prácami okolo domu. Poručiteľa všetci vypočúvaní (celkom 5 osôb) označili za samostatného, sebestačného, nikdy nepotreboval finančnú pomoc, šoféroval a k lekárom sa vozieval sám. Pomoc potreboval len v otázke prác okolo domu, prípadne pri premiestňovaní väčších vecí, žalobca mu vždy pomohol. V tomto sa všetkých 5 výpovedí zhodovalo. Rozdiel bol len v tom, že zástupkyňa žalovanej síce potvrdila, že žalobca poručiteľovi vždy pomohol, pomoc nikdy neodmietol, no domnievala sa, že nie vždy pomáhal ochotne. Svoju domnienku ničím neodôvodnila a ani nešpecifikovala. Zástupkyňa žalovanej však uviedla, že poručiteľ vydedil žalobcu preto, lebo sa nestaral osobne a finančne o rodinu (zástupkyňa žalovanej a ich spoločnú dcéru). Nepravdivosť týchto tvrdení bola preukázaná predložením dokumentov z poručenského spisu, v rámci ktorého bola súdom určená striedavá starostlivosť. To sa týka aj rozhodného obdobia. V prípade pravdivosti tvrdení zástupkyne žalovanej je vylúčené, aby súd nariadil striedavú osobnú starostlivosť vo vzťahu k maloletej. Nad rámec uvedeného je potrebné dodať, že spôsob prípadnej starostlivosti o domácnosť, nie je zákonným predpokladom vylúčenia. Rovnako aj problémy s alkoholom tvrdené zástupkyňou maloletej boli žalobcom účinne popreté, a toto účinné popretie nielenže obsahovalo skutočnosti, ktoré to vylučujú, tieto boli navyše podložené listinnými dôkazmi (preverka americkej ambasády, výpis z karty vodiča) ako aj výsluchom svedkov. Zástupkyňa žalovanej na preukázanie jej ničím nepodloženého a neurčitého (naviac nepravdivého) tvrdenia neprodukovala žiaden dôkaz. V neposlednom rade v konaní nenastala spornosť o tom, že matka žalobcu poukázala na peňažný vklad do nehnuteľnosti v K.. Nesporným je aj to, že spolu so žalobcom sa aktívne podieľali na jeho stavbe a údržbe. Tieto činnosti vykonáva žalobca aj v súčasnosti. Nepravdivé je tvrdenie zástupkyne žalovanej vo vzťahu k údajnému financovaniu okien, na ktoré mal údajne poskytnúť prostriedky poručiteľ žalobcovi. Peniaze od poručiteľa nikdy žalobca nedostal. Žalobca sám kúpil dve plastové okná. Avšak na výmenu okien nedal súhlas pamiatkový úrad a preto sa ich výmena ani nemohla konať. Nepravdivé je aj tvrdenie zástupkyne žalovanej, že aj v roku 2018 chodila spolu so žalobcom za poručiteľom, nakoľko prestala chodiť k poručiteľovi už v roku 2016 (po spísaní závetu). Rozhodujúcou skutočnosťou je aj to, že K.. H. - neurologička Šamorín, uviedla v rámci diagnózy mnemické poruchy poručiteľa, čo má vplyv na kognitívne funkcie mozgu a schopnosť rozpoznať následky svojho konania, či chápať veci v súvislostiach. Poručiteľ nikdy nenavštívil žalobcu

v dome, na Q. C. D., počas trvania manželstva so zástupkyňou maloletej a preto je vylúčené, aby videl ako „žijú“. V tomto smere poukázal na nepravdivosť tvrdenia zástupkyne žalovanej o tom, že to videl, čo ho malo údajne motivovať k spisaniu závetu. Žalobca nikdy poručiteľovi, nerozprával, o nefunkčnosti manželstva a ani o rozvode. Nikdy sa pred poručiteľom nevyjadroval negatívne o zástupkyňu žalovanej. Nepravdivé je aj vyjadrenie zástupkyne žalovanej o tom, že jej žalobca povedal, že sa nemá starať do údržby domu a kľúčov od domu. Toto sa nikdy nestalo. Poručiteľ vo svojej listine o vydedení skutkovo dôvody nevymedzil a nekonkretizoval so zreteľom na osobu vydedeného žalobcu. Vzhľadom na absenciu negatívneho správania potomka k poručiteľovi, ktoré v konaní nikto ani len netvrdil, mal za to, že dôvody vydedenia dané nie sú. Ďalej poukázal o.i. na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/109/2010 zo dňa 29.02.2012. Navrhol, aby súd žalobe vyhovel a zástupkyňu žalovanej zaviazal povinnosťou nahradiť trovy konania v plnom rozsahu.

11. Žalovaná vo vyjadrení, doručenom súdu dňa 02.04.2024 uviedla, že vydedenie žalobcu spočíva podľa listiny o vydedení v dôvodoch, že nemal poručiteľovi poskytovať potrebnú pomoc v chorobe, starobe alebo v iných závažných prípadoch a zároveň, že chovanie žalobcu bolo nezodpovedné s podrobnejším popisom, na podklade čoho možno vyvodiť, že podľa poručiteľa žalobca viedol aj trvalo neusporiadaný život. Z výsluchu zákonnej zástupkyne žalovanej ako bývalej manželky žalobcu vyplynulo, že žalobca mal nadmerne užívať alkoholické nápoje, ako byť nezodpovedný vo vzťahu k finančnej a teda aj rodinnej situácii a mať nestabilnú prácu, v dôsledku čoho zákonná zástupkyňa žalovanej v roku 2014 nastúpila predčasne do zamestnania a všetky výdavky na ich maloletú dcéru (žalovanú) mala zabezpečovať sama. Ďalej poukázala na výpovede svedkov (K. D., K. D. O. K. C.) ako aj na skutočnosť, že pred spísaním listiny o vydedení a závetu bol poručiteľ na lekárskom vyšetrení, ktorým bolo potvrdené, že napriek jeho zdravotnému stavu bol poručiteľ spôsobilý na právne úkony. Skutočnosť, že žalobca navrhol vykonanie dôkazov lekárske správy neznamena, že by tým bola vylúčená spôsobilosť poručiteľa na právne úkony, alebo že by táto bola akýmkoľvek spôsobom relevantne spochybnená. Uvedené vyplýva aj zo slovného spojenia, že predmetné diagnózy mohli mať vplyv na poručiteľove rozpoznávacíe schopnosti. Lekárske vyšetrenie K.. K. H.R. nebolo vyvrátené a tvrdenie, že by diagnózy mohli mať vplyv na poručiteľa nie je ničím podložené. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné predmetný právny úkon poručiteľa vyhodnotiť ako platný. Zo svedeckých výpovedí svedkov navrhnutých žalobcom vyplynuli zhodne skutočnosti, že od roku 2012 sa s poručiteľom nestretávali a informácie mali teda len sprostredkované od žalobcu. Zároveň z ich vyjadrení na jednej strane vyplynulo, že žalobca sa mal vedieť postarať a zabezpečiť rodinu, ako aj prejavovať záujem o poručiteľa a viesť usporiadaný život, avšak na strane druhej uviedli, že do finančných záležitostí žalobcu sa nestarali a zároveň, že ho v tom čase s manželkou u nich doma nenavštevovali. Z výpovede zákonnej zástupkyne žalovanej vyplynulo, že žalobca mal podľa nej nadmerne užívať alkohol. Svedkovia navrhnutí žalobcom uviedli, že žalobca nemal piť nad nevyhnutnú mieru, alebo že by mal nadmerne užívať alkohol. Z uvedených tvrdení je teda možné vyvodiť, že užívanie alkoholu žalobcom nebolo popreté ani vylúčené. Žalovaná ďalej poukázala na svoje skoršie vyjadrenie, v ktorom uviedla, že záujem žalobcu o poručiteľa ako dôvod vydedenia sa musí skúmať z hľadiska skutočného záujmu žalobcu. Zákonodarcu vychádza z predpokladu, že potomkovia udržiujú so svojimi rodičmi nielen formálne kontakty, ktoré sú prejavom existujúcich citových väzieb. Dôraz je teda kladený aj na opravdivosť takého záujmu potomka o poručiteľa, teda ak pôjde zo strany potomka o záujem iba formálny a účelovo predstieraný, mohol by ho poručiteľ podľa ustanovenia § 469a ods. 1 písm. b) Občianskeho zákonníka platne vydediť práve s poukazom na prejavovanie záujmu nie ozajstného. Poručiteľ, ako uviedol v listine o vydedení, žalobcu vydedil, lebo jeho chovanie bolo nezodpovedné, návštevy sa konali v prípade, kedy žalobca potreboval od poručiteľa materiálnu pomoc a taktiež dodal, že žalobca mu poškodzoval majetok a uvádzal ho do omylu, kedy si vyžiadal finančné prostriedky na hodnotné a zmyselné veci a následne ich použil na svoje záľuby. Uvedený formálny záujem je totiž možné jednoznačne vyvodiť zo svedeckých výpovedí svedkov, kedy s poručiteľom od roku 2012 neudržiavali žiaden kontakt a o jeho stave sa de facto formálne informovali na podklade telefonátov so žalobcom. Zároveň z týchto svedeckých výpovedí nevyplýva či bol žalobcom deklarovaný záujem o poručiteľa len formálny alebo naozajstný. Za relevantný dôkaz ohľadne navštevovania poručiteľa a teda aj prejavovanie záujmu o osobu poručiteľa je možné považovať len výsluch resp. tvrdenia žalobcu, výsluch zákonnej zástupkyne žalovanej, keďže len oni dvaja (s výnimkou žalovanej) poručiteľa navštevovali a nakoniec konanie samotného poručiteľa, t.j. ako ten vnímal návštevy a správanie žalobcu, čo možno vyvodiť z predmetného právneho úkonu z roku 2016 (listiny o vydedení). Zároveň si svedecké výpovede odporujú aj v tej časti, kedy na jednej strane mali byť v manželstve žalobcu a zákonnej zástupkyne maloletej problémy od samého začiatku, o čom by mal najlepšiu vedomosť len ten, kto by sa s týmito osobami aj pravidelne stretával (poručiteľ) a zároveň tvrdia,

že žalobca mal finančne rodinu zabezpečiť, čomu odporuje výpoveď zákonnej zástupkyne žalovanej. Rovnako sú v rozpore svedecké výpovede ohľadne zdravotného stavu poručiťľa s tvrdeniami, že poručiťľ mal byť samostatný, mal aktívne šoférovať a mal sa vedieť odviezť motorovým vozidlom kam potreboval. Mala za to, že žiaden zo svedkov navrhnutých žalobcom neuviedol skutočnosti z tzv. „prvej ruky“, keďže od roku 2012 sa s poručiťľom nestýkali, zároveň ani nemali informácie ohľadne životného štýlu žalobcu, o jeho manželstve, finančnej situácii v domácnosti, nedošlo k popretiu užívania alkoholu a zároveň z vykonaného dokazovania sa naznačuje zdravotný stav poručiťľa, avšak nedošlo k preukázaniu, že by poručiťľ nebol spôsobilý na právne úkony.

12.1. Na pojednávaní dňa 08.04.2024 právny zástupca žalobcu vo svojej záverečnej reči poukázal na svoje skoršie vyjadrenia, pričom mal za to, že dokazovaním žalobca preukázal jeho správanie a vzťah k poručiťľovi. Tento vzťah bol dobrý, vzájomne si pomáhali, kupovali si darčeky. Žalovaná strana nešpecifikovala žiadny konkrétny dôvod vydedenia, obmedzila sa len na nepravdivé tvrdenia s alkoholom, ktoré boli vyvrátené aj s poukazom na dokumenty z poručenského spisu, ako aj na výsluchy svedkov. Aj sama zákonná zástupkyňa žalovanej uviedla, že ani prípadné nedorozumenia nepredstavovali nič dramatické. Žiadal žalobe vyhovieť a priznať žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

12.2. Na pojednávaní dňa 08.04.2024 právny zástupca zákonnej zástupkyne žalovanej vo svojej záverečnej reči uviedol, že v celom rozsahu trvajú na všetkých písomných podaniach a všetkých prednesoch na pojednávaníach. Poukázal na nespornú skutočnosť, že všetci svedkovia sú blízkymi osobami žalobcu, pričom mal zato, že boli žalobcom inštruovaní, v akých intenciách majú vypovedať. Z ich výpovedí vyplýva všeobecne zlá a neštandardná rodinná situácia vo vzťahu k poručiťľovi a rovnako vo vzťahu poručiťľa k žalobcovi. Títo svedkovia sa nevyjadrovali a nevedeli sa vyjadriť k rozhodnému obdobiu, keď bola vyhotovená notárska zápisnica. Mal zato, že bolo preukázané, že poručiťľ bol dlhodobo v dobrej zdravotnej kondícii, plne spôsobilý na právne úkony, k spisovaniu listiny o vydedení pristupoval zodpovedne, o tejto sa radil s notárom, pričom notár požadoval potvrdenie o jeho zdravotnej spôsobilosti, čo ako vyplýva z lekárskeho správ, poručiťľ aj priložil. Listina o vydedení spísaná v tomto konaní je právne perfektný právny úkon aprobovaný Občianskym zákonníkom a hlavnou dispozíciou poručiťľa so svojim majetkom. Mal zato, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno. Poukázal na to, že kardinálnou záležitosťou je skutočnosť ako poručiťľ objektívne vnímal skutočnosti v súvislosti vo vzťahu k vydedeniu žalobcu, tieto dôvody nepochybne poručiťľ sám uviedol do notárskej zápisnice, kde tieto dôvody zjavne notár preskúmal a považoval ich za dostatočné na spísanie notárskej zápisnice. Namietal nevypočutie svedkyne, ktorá má informácie o vzťahu medzi žalobcom a poručiťľom a vzťahoch v rodine žalobcu. Poukázal aj na dĺžku konania, keď žalobcovi boli výsluchy svedkov zo strany súdu pripustené a v prípade maloletej žalovanej sa tak nestalo. Zároveň poukázal na zásadu spravodlivosti, keď žalobca bude naďalej spravovať majetok poručiťľa do dosiahnutia plnoletosti maloletej a v tomto konaní ide len o zachovanie majetku pre maloletú, ktorý by žalobca nepochybne neuchoval. Rovnako poukázal aj na konanie žalobcu, ktoré je od počiatku konania v rozpore s dobrými mravmi, keď sa pokúsil o špekulatívne spísanie zmiery a tento bol po súdnom prieskume súdom zamietnutý. Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti navrhol žalobu zamietnuť a priznať žalovanej náhradu trov konania.

13. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, zákonnej zástupkyne žalovanej a svedkov, oboznámením sa s prednesmi a vyjadreniami právnych zástupcov strán na pojednávaníach, ako aj oboznámením sa so žalobou a jej prílohami (uvedené v bode 3.), návrhom na schválenie zmiery zo dňa 17.05.2022, vyjadrením žalovanej zo dňa 29.08.2023, zápisnicou o pojednávaní zo dňa 04.09.2023, doplnením vyjadrenia žalovanej zo dňa 28.09.2023, vyjadrením žalobcu k návrhu na schválenie zmiery zo dňa 02.10.2023, vyjadrením žalobcu zo dňa 19.10.2023, fotografiami z č.l. 107-124, zápisnicou o pojednávaní zo dňa 25.10.2023, uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 7C/7/2022-132 zo dňa 25.10.2023, podaním žalobcu zo dňa 27.11.2023, zápisnicou o pojednávaní zo dňa 22.01.2024, podaním žalobcu zo dňa 29.01.2024 a jeho prílohami (t.j. dokladom o psychickej spôsobilosti vodiča, darovacou zmluvou zo dňa 28.06.2016, lekárskeho správami č.l. 159-161, dohodou o zmluvnej cene dodávky stavebných práv č.l. 162 a č.l. 208-209, potvrdeniami a výpismi z účtu č.l. 163-166, potvrdením o registrácii v Notárskom centre registri závetov, výpisom z listu vlastníctva č. 140, rodným listom žalovanej, zoznamom liekov), podaním žalobcu zo dňa 31.01.2024 a jeho prílohami (t.j. lekárskeho správami č.l. 174-177, zoznamom liekov), lekárskeho správami zaslanými K.. K.R. K. (č.l. 187), podaním žalobcu a jeho prílohami (t.j. dohodou rodičov o úprave ich práv a povinností k maloletej žalovanej na čas po rozvode zo dňa 20.10.2017, evidenčnou kartou č.l. 192-193, výpisom z registra trestov,

rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č.k. 3P/17/2017-72 zo dňa 13.12.2017, rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č.k. 7P/3/2022-197 zo dňa 21.02.2022, faktúrami a poštovými poukazmi č.l. 198-201, zápisnicou o pojednávaní Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7P/3/2022 zo dňa 21.02.2022), zápisnicou o pojednávaní zo dňa 04.03.2024, lekáorskými správami zaslanými MUDr. K. K. (č.l. 219), vyjadrením žalobcu zo dňa 20.03.2024, vyjadrením žalovanej zo dňa 02.04.2024, dočasne pripojeným dedičským spisom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 7D/141/2021, Dnot 229/2021 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

14. Žalobca sa žalobou domáhal určenia, že dôvody jeho vydedenia poručiťom, C. Q. Q., U.. XX.XX.XXXX, v listine o vydedení obsiahnutej v Notárskej zápisnici zo dňa 16.08.2016 spísanej notárom S.. A. R. pod číslom N XXX/XXXX, R. XXXXX/XXXX nie sú dané a určenia, že žalobca je dedičom poručiťa. Poručiť bol starým otcom žalobcu zo strany jeho nebohej matky a prastarým otcom maloletej žalovanej, ktorá je dcérou žalobcu. Matka žalobcu bola jediným dieťaťom poručiťa a žalobca bol jediným vnukom poručiťa.

15. Poručiť dňa 16.08.2016 zriadil formou notárskej zápisnice závet a listinu o vydedení pod číslom R. XXX/XXXX, R. XXXXX/XXXX, R. XXXXX/XXXX. Touto listinou celý svoj majetok, hnutelné i nehnuteľné veci, majetkové práva prechádzajúce dedičskou postupnosťou, a to hlavne rodinný dom súp. č. XX spolu s pozemkami v K. poručal pre prípad svojej smrti pravnučke, t.j. žalovanej. Súčasne predmetnou listinou vydedil svojho vnuka, t.j. žalobcu, z dôvodu, že mu žalobca v rozpore s dobrými mravmi neposkytuje potrebnú pomoc v chorobe, starobe alebo v iných závažných prípadoch, jeho chovanie je nezodpovedné, navštívi ho v prípadoch, že potrebuje od neho materiálnu pomoc a pritom poškodzuje jeho majetok a pod zámienkou kúpy hodnotných vecí vyžiadal od neho peniaze, ktoré nepoužil na kúpu zamýšľanej veci a finančné prostriedky minul na svoje záľuby.

16. Prílohu predmetnej listiny o vydedení tvorí lekárska správa MUDr. K. H., psychiatricky (č.l. 30 dedičského spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7D/141/2021, z ktorej vyplýva, že poručiť bol na vlastnú žiadosť psychiatricky vyšetrený, pričom podľa aktuálneho stavu bol duševne spôsobilý vykonávať právne úkony.

17. Z dedičského spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7D/141/2021 ďalej okrem iného vyplýva, že súdom poverený notár, S.. N.. W. A. v rámci dedičského konania oboznámil žalobcu s tým, že poručiť zanechal závet a listinu o vydedení. Následne žalobca doručil notárovi oznámenie o podaní „žaloby o určenie neplatnosti listiny o vydedení“. Uznesením č.k. 7D/141/2021-86, Dnot 229/2021 notár konanie o dedičstve prerušil až do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Dunajská Streda pod sp. zn. 7C/7/2022, a to s poukazom na § 162 ods. 1 písm. a) CSP z dôvodu, že nemôže v konaní pokračovať, keďže rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v dedičskom konaní oprávnený riešiť.

18. Podľa § 460 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiťa.

19. Podľa § 461 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dedí sa zo zákona, zo závetu alebo z oboch týchto dôvodov.

20. Podľa § 469a ods. 1 Občianskeho zákonníka, poručiť môže vydediť potomka, ak

- a) v rozpore s dobrými mravmi neposkytol poručiťovi potrebnú pomoc v chorobe, v starobe alebo v iných závažných prípadoch,
- b) o poručiťa trvalo neprejavuje opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať,
- c) bol odsúdený pre úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody v trvaní najmenej jedného roka,
- d) trvalo vedie neusporiadaný život.

21. Podľa § 469a ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ to poručiť v listine o vydedení výslovne určí, vzťahujú sa dôsledky vydedenia aj na osoby uvedené v § 473 ods. 2.

22. Podľa § 469a ods. 3 Občianskeho zákonníka, o náležitostiach listiny o vydedení a o jej zrušení platia obdobne ustanovenia § 476 a 480; v listine však musí byť uvedený dôvod vydedenia.

23. Podľa § 473 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, v prvej skupine dedia poručiťelove deti a manžel, každý z nich rovnakým dielom. Ak nededí niektoré dieťa, nadobúdajú jeho dedičský podiel rovnakým dielom jeho deti. Ak nededia ani tieto deti alebo niektoré z nich, dedia rovnakým dielom ich potomci.

24. Podľa § 476 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, poručiťel môže závet buď napísať vlastnou rukou, alebo ho zriadiť v inej písomnej forme za účasti svedkov alebo vo forme notárskej zápisnice. V každom závete musí byť uvedený deň, mesiac a rok, kedy bol podpísaný, inak je neplatný.

25. Podľa § 479 Občianskeho zákonníka, maloletým potomkom sa musí dostať aspoň toľko, koľko robí ich dedičský podiel zo zákona, a plnoletým potomkom aspoň toľko, koľko robí jedna polovica ich dedičského podielu zo zákona. Pokiaľ tomu závet odporuje, je v tejto časti neplatný, ak nedošlo k vydedeniu uvedených potomkov.

26. Podľa § 192 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ak niekto pred potvrdením nadobudnutia dedičstva tvrdí, že je dedičom, a popiera dedičské právo iného dediča, ktorý dedičstvo neodmietol, ide o spor o dedičské právo.

27. Podľa § 193 ods. 1 až 3 CMP, ak rozhodnutie sporu o dedičskom práve závisí iba na právnom posúdení skutočností, ktoré medzi účastníkmi nie sú sporné, súd uznesením rozhodne, s ktorým účastníkom bude ďalej konať a ktorému účastníkovi účasť v konaní o dedičstve ukončuje. Uznesenie sa doručuje aj účastníkovi, ktorému sa účasť v konaní ukončuje. Dedičské právo toho, koho účasť v konaní bola ukončená, nezaniká; v konaní o dedičstve sa však na neho ďalej neprihliada.

28. Podľa § 194 ods. 1 až 3 CMP, ak rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby určenie spornej skutočnosti uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac. Súd pokračuje v konaní s účastníkmi podľa výsledku sporu. Ak žaloba nebola podaná v lehote, ak bolo konanie o žalobe zastavené alebo ak bola žaloba odmietnutá, platí, že spor o dedičské právo bol rozhodnutý v neprospech žalobcu.

29. Podľa § 131 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) žaloba je procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva.

30. Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinnosti,

b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

31. Súd po preskúmaní žaloby ako aj dočasne pripojeného dedičského spisu tunajšieho súdu sp. zn. XD/XXX/XXXX, A. XXX/XXXX v prvom rade považoval za potrebné vysporiadať sa s procesnou prípustnosťou žaloby o určenie, že dôvody vydedenia žalobcu nie sú dané, pričom súd zistil, že žalobca nebol tak ako to predpokladá ustanovenie § 194 ods. 1 CMP, uznesením notára odkázaný na civilné konanie, ale žalobu podal z vlastnej iniciatívy. Súd sa preto musel vysporiadať s tým, či aj bez uvedeného postupu sú dané podmienky z procesného hľadiska na prejednanie veci, pričom dospel k záveru, že by zo strany súdu došlo k prílišnému formalizmu, pokiaľ by žalobu zamietol výlučne z uvedených procesných dôvodov, a to najmä za stavu ak je zrejmé, že medzi stranami sporu skutočne existuje skutkový spor a dedičské konanie je prerušené do právoplatného skončenia tohto civilného konania. Podľa názoru súdu, dedič nemôže byť limitovaný na podanie žaloby procesným rozhodnutím súdneho komisára, ktorý rozhoduje v konaní o dedičstve. V danom prípade, keďže žalobca nebol uznesením notára odkázaný na civilné konanie, ide o žalobu podľa § 137 písm c) CSP (a nie podľa § 137 písm. d) CSP) a naliehavý právny záujem žalobcu je preukázaný jeho právnou neistotou, teda tým, že žalobca bez kladného rozhodnutia (civilného) súdu sa nedomôže dedičského práva v dedičskom konaní. Predmetným sporovým konaním sa tak odstráni stav právnej neistoty žalobcu. Naliehavosť právneho záujmu je daná aj tým, že žalobca nemá k dispozícii iný spôsob ochrany svojho tvrdeného práva. Vyriešenie nastolenej spornej otázky je kľúčové pre pokračovanie v konaní o dedičstve, ktoré je

tak ako súd uviedol aj vyššie, prerušené do právoplatného skončenia tohto konania s tým, že notár v predmetnom uznesení konštatoval, že rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v dedičskom konaní oprávnený riešiť.

32. Súd na podporu svojich úvah poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/1/2022 zo dňa 22.11.2023, v ktorom sa konštatuje, že „z dôvodu, že súdny komisár v dedičskom konaní po poručiteľke nepostupoval podľa § 194 ods. 1 CMP a žalobkyňu uznesením po márnom pokuse o zmier neodkázal, aby určenie spornej skutočnosti uplatnila žalobou v sporovom konaní a v danom prípade ani žalobný petit tak, ako je formulovaný v tejto žalobe, nezodpovedá zneniu ustanovenia § 194 ods. 1 CMP, ide o žalobu určovaciu, podanú v zmysle § 137 písm. c) CSP, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, ktorý v danom prípade je potrebné preukazovať práve preto, že súdny komisár podľa § 194 CMP nepostupoval. ... Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takejto žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Naliehavý právny záujem teda sa viaže na konkrétny určovací petit a súvisí s vyriešením otázky, či žalobou s daným určovacím petitom sa (ne)môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. V zmysle § 193 CMP notár ako súdny komisár pritom uznesením rozhodne, s ktorým účastníkom bude ďalej konať a ktorému účastníkovi účasť v konaní o dedičstve ukončuje, len ak rozhodnutie sporu o dedičskom práve závisí iba na právnom posúdení takých skutočností, ktoré medzi účastníkmi nie sú sporné, čo nie je prípad posudzovanej veci. Spornosť dedičského práva žalobkyne v konaní o dedičstve nastala bez ohľadu na postoj ostatných dedičov v konaní, a to najneskôr momentom uplatnenia dedičského práva žalobkyne ako neopomenuteľného dediča poručiteľky v tomto sporovom konaní, nakoľko vôľa poručiteľa vyjadrená v listine o vydedení nemôže byť zmarená ani prípadným súhlasným prejavom vôle dedičov stotožňujúcich sa s vydedeným, že zákonné podmienky vydedenia nie sú dané alebo že listina o vydedení je absolútne neplatná. ... V prípade, že predmetnej žalobe bude vyhovené, pričom v tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že súdna prax jednoznačne akceptuje aj žaloby, ktorými dedič sa domáha buď určenia neplatnosti listiny o vydedení, alebo určenia, že dôvody jeho vydedenia nie sú dané (pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu SR napr. vo veciach 5Cdo 239/2009, 4Cdo 123/2009, 4Cdo 93/2009, 2Cdo 222/2009), vyhovie žalobe či už v rozsahu určenia neexistencie dôvodov vydedenia alebo aj len v rozsahu určenia listiny o vydedení za absolútne neplatnú, spôsobuje neúčinnosť tohto jednostranného právneho úkonu vydedenia poručiteľom a žalobkyňa ako zákonná dedička v konaní o dedičstve po matke ako poručiteľke sa potom môže domáhať svojich práv, ktoré jej titulom dedenia zo zákona patria. Z toho dôvodu aj v tejto veci predmetná žaloba je prípustným prostriedkom ochrany práv žalobkyne. Súd prvej inštancie správne preto poukázal na dôvodovú správu k § 137 CSP, že zmyslom tohto ustanovenia procesného sporového poriadku bolo vylúčiť všetky nezmyselné žaloby ..., pričom táto pre zhora uvedené takouto bezo sporu nie je. Odvolacia námietka odvolateľov či už o neprípustnosti takejto žaloby alebo o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení je preto neopodstatnená“.

33. Nad rámec vyššie uvedeného súd považuje za potrebné poukázať aj na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky obsiahnuté v jeho rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/35/2019, v ktorom súd argumentoval, že „predmetom civilného procesu je procesný nárok, ktorý je tvorený predmetom nároku (petitom) a základom nároku, ktorý tvoria právne významné skutočnosti, na ktorých sa zakladá žalobný návrh. Účelom civilného procesu je spory riešiť (rozhodovať ich) a prinášať spravodlivosť, a nie ich odmietajú (teda „nesúdiť“) cez rôzne arbitrárne procedurálne rituály. Sudca by sa vždy mal v prvom rade zaoberať materiálным predmetom sporu, lebo len preto sa vec dostala na súd, aby sa rozhodlo o hmotnom práve. Aj Európsky súd pre ľudské práva zo zásady iura novit curia vyvodzuje, že táto zásada neslúži na odôvodnenie príčin brániacich mu zaoberať sa meritom veci, ale oprávnenie prekvalifikovať predloženú sťažnosť (návrh) tak, aby ju vecne preskúmal aj vtedy, ak by ho úzkoprse a formalistické ponímanie sťažnosti malo priviesť k jej odmietnutiu z formálnych príčin pre nedostatky sťažnosti; označuje sa totiž za pána právnej charakteristiky faktov sporu, a preto môže sám od seba rozhodnúť tak, že meritórne preskúma sťažnosť sťažovateľa podľa čl. 8 dohovoru (Solomakhin c. Ukrajina z 15. marca 2012, sťažnosť č. 24429/03)“. Súd citované ustanovenie § 137 (najmä písm. c) a d)) CSP vykladal v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, pričom interpretáciou a používaním týchto ustanovení nemožno uvedené právo obmedziť bez zákonného podkladu.

34. Vychádzajúc z uvedených právnych úvah súd pristúpil k dokazovaniu v tomto spore a nezamietol žalobu v celom rozsahu ako procesne neprípustnú.

35. Vydedením rozumieme jednostranný výslovný prejav poručiťovej vôle, ktorým sa odníma potomkovi ako neopomenuteľnému dedičovi právo, ktoré by mu inak patrilo podľa zákona (neopomenuteľný dedič zo zákona nededí, teda nemá právo ani na svoj zákonný podiel). Vydedenie (ako jednostranný právny úkon poručiťeľa) musí spĺňať určité materiálne a formálne náležitosti. Materiálnou náležitosťou vydedenia je (okrem všeobecných požiadaviek pre platnosť právnych úkonov) existencia konkrétneho dôvodu vydedenia uvedeného v zákone. Ustanovenie § 469a ods. 1 Občianskeho zákonníka taxatívne vypočítava dôvody vydedenia. Pre všetky dôvody je charakteristické negatívne správanie sa potomka v rozpore s dobrými mravmi. Dôvod vydedenia sa musí uviesť v listine o vydedení a tento dôvod musí existovať už v čase pred prejavom poručiťovej vôle v listine o vydedení. Teda existencia dôvodov vydedenia sa posudzuje vždy za obdobie pred napísaním listiny o vydedení. Súdna prax a početná judikatúra ustálila, že dôvody vydedenia je vzhľadom na nespočetné osobitosti, špecifiká, variabilitu rodinných vzťahov atď. potrebné a priam nutné posudzovať a zisťovať ich objektivitu vždy zásadne individuálne, s prihliadnutím a rešpektovaním špecifických okolností konkrétneho prípadu. Predmetné zákonom stanovené dôvody vydedenia nemožno preto paušalizovať a vykladať určitým striktným spôsobom, sú totiž príliš subjektívnymi a pri každom jednotlivcovi sa posudzujú a zdôvodňujú inak. Možno nimi postihnúť široký okruh sociálnej a emočnej interakcie medzi predkami a potomkami existujúcej v rodinných väzbách medzi poručiťeľom a inak neopomenuteľnými dedičmi - jeho potomkami.

36. Vo vzťahu k námietke neplatnosti listiny o vydedení z dôvodu, že vydediť vnuka (v tomto prípade žalobcu) nie je možné bez vydedenia potomka (v tomto prípade nebohej matky žalobcu, ktorá sa smrti poručiťeľa nedožila) súd poznamenáva, že otázka platnosti resp. neplatnosti listiny o vydedení je otázkou právnou, ktorú primárne posudzuje notár ako súdom poverený súdny komisár v dedičskom konaní. Súd sa v tomto spore zameriava najmä na žalobou vymedzený skutkový spor, avšak k uvedenej argumentácii žalobcu týkajúcej sa neplatnosti listiny o vydedenie uvádza, že je oboznámený s citovaným právnym názorom vysloveným v odbornom komentári, avšak má za to, že vydediť možno iba neopomenuteľného dediča, ktorým je v danom prípade žalobca, t.j. vnuk poručiťeľa. Občiansky zákonník v ustanovení § 469a ods. 1 inštítuť vydedenia viaže vo všeobecnosti na potomkov, nerozlišuje, nekategorizuje v označenom ustanovení potomkov na priamych, nepriamych, vzdialených, vzdialenejších. Tým, že matka žalobcu ku dňu smrti poručiťeľa nežila, nemala právnu subjektivitu, t.j. spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa § 7 ods. 1 a § 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vydedenie žalobcu poručiťeľom podľa hmotnoprávneho ustanovenia § 469a ods. 1 Občianskeho zákonníka je akceptovateľným právnym postupom a je v medziach zákona. Podľa názoru súdu poručiťeľ by nemohol vydediť iba žalobcu za situácie, ak by jeho matka, ku dňu zriadenia závetu a listiny o vydedení žijúca, poručiťeľom vydedená nebola a iba za situácie, ak by poručiťeľ svoju dcéru vydedil podľa § 469a ods. 1 Občianskeho zákonníka, vtedy by bolo možné vo vzťahu k žalobcovi aplikovať rozšírenie dôsledkov vydedenia postupom podľa § 469a ods. 2 Občianskeho zákonníka ako na osobu uvedenú v § 473 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Takáto situácia však v posudzovanom spore nenastala (porovnaj aj rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/157/2015 zo dňa 30.09.2015).

37. Súd ďalej považoval za potrebné vysporiadať sa s námietkou žalobcu, že poručiťeľ v čase zriadenia listiny o vydedení trpel duševnou chorobou resp. poruchou, ktorá ho robila na tento právny úkon nespôsobilým. Súd z predložených listinných dôkazov, najmä z lekárskeho správ predložených žalobcom, ako aj všeobecnou lekárkou N. K.. K. K. zistil, že poručiťeľ trpel rôznymi chorobami, a to aj duševnými. Navštevoval rôznych odborných lekárov (endokrinológa, internistu, urológa, oftalmológa, diabetológa, psychiatra atď.) a bral mnohé lieky (v tejto súvislosti súd poznamenáva, že pri rozhodovaní prihliadal iba na tie lieky, ktoré sú obsiahnuté v lekárskeho správach, pričom neprihliadal na žalobcom predkladané zoznamy liekov, z ktorých nie je možné bez pochyb ustáliť, či sa jedná o lieky, ktoré skutočne užíval poručiťeľ v rozhodnom období, t.j. pred a v čase zriadenia listiny o vydedení). Vychádzajúc z uvedených listinných dôkazov, možno konštatovať, že poručiťeľ trpel chorobami (a to aj duševnou), ktoré mohli mať vplyv na jeho správanie, avšak iba samotná skutočnosť, že osoba trpí duševnou chorobou automaticky neznamená, že nie je spôsobilá na právne úkony. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že poručiťeľ napriek svojmu nepriaznivému zdravotnému stavu bol sebestačný. Navyše v danom prípade, sa poručiťeľ pred zriadením listiny dal vyšetriť svojou ošetrojúcou psychiatrickou, K.. K. H., ktorá potvrdila, že poručiťeľ bol z psychiatrického hľadiska spôsobilý na predmetný právny úkon. Súd teda nemal za preukázané, že by listina o vydedení bola neplatná z dôvodu, že poručiťeľ trpel

duševnou chorobou resp. poruchou, ktorá ho robila na tento právny úkon nespôsobilým. Pre úplnosť súd poznamenáva, že na uvedený právny záver súdu nemá vplyv skutočnosť, že súd nemal k dispozícii lekárske správy od psychiatricky poručeného K. H. (ktorá neposkytla súdu súčinnosť a nepredložila žiadané lekárske správy), keďže relevantný listinný dôkaz od menovanej, v ktorej potvrdila spôsobilosť poručeného pred zriadením listiny o vydedení z psychiatrického hľadiska je súčasťou dedičského spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7D/141/2021, Dnot 229/2021.

38. Tak ako súd uviedol aj vyššie, materiálnou náležitosťou vydedenia je (okrem všeobecných požiadaviek pre platnosť právnych úkonov) existencia konkrétneho dôvodu vydedenia uvedeného v zákone. Ustanovenie § 469a ods. 1 Občianskeho zákonníka taxatívne vypočítava dôvody vydedenia. Pre všetky dôvody je charakteristické negatívne správanie sa potomka v rozpore s dobrými mravmi. Dôvod vydedenia sa musí uviesť v listine o vydedení a tento dôvod musí existovať už v čase pred prejavom vôle poručeného. Teda existencia dôvodov vydedenia sa posudzuje vždy za obdobie pred napísaním listiny o vydedení, t.j. v danom prípade ku dňu 16.08.2016. Poručený dôvody vydedenia vymedzil nasledovne: žalobca mu v rozpore s dobrými mravmi neposkytuje potrebnú pomoc v chorobe, starobe alebo v iných závažných prípadoch, jeho chovanie je nezodpovedné, navštívi ho v prípadoch, že potrebuje od neho materiálnu pomoc a pritom poškodzuje jeho majetok a pod zámienkou kúpy hodnotných vecí vyžiadal od neho peniaze, ktoré nepoužil na kúpu zamýšľanej veci a finančné prostriedky minul na svoje záľuby. Tieto dôvody súd subsumoval pod § 469a ods. 1 písm. a), b) a d) Občianskeho zákonníka.

39. Pre platnosť vydedenia žalobcu z dôvodu podľa § 469a ods. 1 písm. a) Občianskeho zákonníka je nevyhnutné, aby sa poručený ocitol v situácii, kedy by jeho zdravotné alebo iné ťažkosti, ktoré nastali v dôsledku jeho ochorenia alebo veku, prípadne pre ťažkosti spôsobené inými okolnosťami (požiar, záplavy, či iné prírodné katastrofy), potrebuje pomoc a súčasne nie je schopný si sám bez cudzej pomoci obstaráť základné životné potreby. Zároveň však musí ísť o situáciu, v ktorej o potreby poručeného nie je postarané inak, kedy potomok má reálnu možnosť poručenému potrebnú pomoc poskytnúť a kedy poručený túto pomoc neodmieta. Taktiež neposkytnutie pomoci poručenému musí byť zo strany potomkom odporujúce dobrým mravom. Súd konštatuje, že v konaní nebolo sporné, že poručený (napriek jeho početným diagnózam a ťažkostiam v súvislosti s jeho zdravotným stavom, ale aj vekom) bol sebestačný a v zásade nebol odkázaný na pomoc iných osôb. Šoféroval, sám navštevoval lekárov (žalobcu o odvoz k lekárovi žiadal, keď mal silne udrtený palec a nemohol šoférovať, pričom žalobca jeho odvoz zabezpečil). Domáce práce (ako napr. upratovanie) mu zabezpečovala susedka, menšie práce okolo domu (ako napr. kosenie, starostlivosť o stromy atď.) zabezpečoval žalobca a na prípadné väčšie či odborné práce si poručený zavolať odborníkov. Možno preto konštatovať, že poručený čo sa týka akýchkoľvek bežných činností nebol odkázaný na pomoc (osobnú, finančnú či inú) iných osôb, avšak ak pomoc potreboval, mohol sa obrátiť na žalobcu a ten mu pomoc poskytol. Pri uvedenom konštatovaní súd vychádzal najmä zo zhodných tvrdení žalobcu a zákonnej zástupkyne maloletej a nevzal do úvahy skutočnosti tvrdené svedkami, keďže tí mali z rozhodného obdobia iba sprostredkované informácie od žalobcu, nakoľko s poručeným od roku 2012 neudržiavali osobný kontakt. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že zákonná zástupkyňa žalovanej sa síce zmienila o tom, že žalobca nebol vždy ochotný žiadanú pomoc poskytnúť, avšak uvedené tvrdenie bližšie nekonkretizovala a nepreukázala. V tomto smere je však podstatné tvrdenie aj zákonnej zástupkyne žalovanej, že žalobca pomoc neodmietol nikdy. Keďže súd ustálil, že poručenému bola pomoc v žiadanom rozsahu a zodpovedným spôsobom zabezpečená zo strany žalobcu, tento dôvod vydedenia podľa názoru súdu nie je daný.

40. V prípade posudzovania existencie dôvodu vydedenia podľa § 469a ods. 1 písm. b) Občianskeho zákonníka, musia existovať skutočnosti, ktoré by odôvodňovali prijatie záveru, že žalobca ako potomok o poručeného trvalo neprejavoval opravdivý záujem, ktorý by ako potomok a dedič mal prejavovať. Neprejavovanie záujmu by malo v danom prípade spočívať nie len v nezáujme žalobcu o poručeného, ale aj v jeho správaní, ktorým by žalobca síce prejavoval záujem o poručeného, avšak spôsobom nezodpovedajúcim riadnemu správaniu sa vnúčaťa k jeho starému otcovi, a to napríklad spôsobom, ktorý by trvalo prekračoval zásady spoločenskej slušnosti (porovnaj aj napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo/2821/2006 zo dňa 30.10.2007). Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že nie je daný ani tento dôvod vydedenia. Je dôležité poznamenať, že v danom prípade žalobca v rodinnej väzbe nebol vo vzťahu k poručenému pokrvne najbližší, keďže bol vnúčaťom poručeného. Je potrebné si uvedomiť, že vzťah a puto rodiča a jeho dieťaťa je rozdielny ako vzťah starého rodiča a vnúčaťa. Rozdielnosť spočíva nielen v citovej väzbe, ale aj vo vzájomných vzťahoch. V súdnom prípade je nemenej dôležitá pri posudzovaní vzájomného vzťahu poručeného a žalobcu aj

skutočnosť, že poručiteľ dlhodobo žil vo Švajčiarsku a na Slovensko sa vrátil až v roku 1998, po smrti svojej dcéry (matky žalobcu) do rodinného domu, ktorý stavala matka žalobcu (investovala do domu aj vlastné finančné prostriedky) pre seba, poručiteľa a žalobcu. Napriek tomu, že matka žalobcu, ktorá bola dcérou (a jediným dieťaťom) poručiteľa zomrela predčasne, v dôsledku čoho žalobca prišiel o matku v útlom veku, udržiaval riadne vzťahy s poručiteľom a to podľa svojich možností, pričom napriek tomu, že v rozhodnom období pred spísaním listiny o vydedení, bol limitovaný vzdialenosťou (aj keď nie veľkou), či výkonom práce a miestom pobytu poručiteľa, ale aj svojimi pracovnými, či rodinnými povinnosťami a starostlivosťou o maloleté dieťa, mal s poručiteľom vytvorené pozitívne puto, čo bolo preukázané tým, že ho podľa možnosti navštevoval, podľa potreby pomáhal s prácami okolo domu, zúčastnil sa osláv jeho životného jubilea, atď. Uvedené dosvedčuje to, že žalobca mal záujem o poručiteľa, ktorý nebol len predstieraný, a ktorý možno považovať za prirodzený v prípade vzťahu medzi vnúčaťom a starým rodičom. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že vzťah poručiteľa a žalobcu nebol ideálny, keďže dochádzalo medzi nimi k výmene názorov, avšak súd je toho názoru, že nešlo zo strany žalobcu o správanie ktoré by výrazne vybočovalo z rámca očakávaného spoločenského správania. Súd z výpovede žalobcu identifikoval iba jeden väčší konflikt medzi žalobcom a poručiteľom, ku ktorému došlo po tom ako si žalobca ponechal istú čiastku z peňazí poskytnutých mu poručiteľom na kúpu dodávky, ku ktorej však nedošlo. Podľa vlastných slov žalobcu mu poručiteľ povedal, že je zlodej a že tie peniaze nemusí vrátiť. Uvedený konflikt však podľa názoru súdu nie je podstatný v kontexte ďalších zistených skutočností, najmä s prihliadnutím na výpoveď zákonnej zástupkyne žalovanej, ktorá taktiež uviedla, že k výraznému konfliktu medzi poručiteľom a žalobcom v rozhodnom období nedošlo. Aj keď došlo medzi nimi k hádkam, nič dramatické to nebolo. Čo sa týka návštev poručiteľa, tie sa konali pravidelne. V rozhodnom období chodieval žalobca so žalovanou a zákonnou zástupkyňou žalovanej každé dva týždne, neskôr (v čase rozvodového procesu žalobcu a zákonnej zástupkyne žalovanej) raz do mesiaca na obedy k poručiteľovi. Žalobca bol s poručiteľom aj v telefonickom kontakte (telefonovali spolu cca. jedenkrát za mesiac), stretávali sa pri dôležitých udalostiach a sviatkoch, vzájomne si kupovali menšie darčeky. Z hľadiska intenzity súd vzťah poručiteľa a žalobcu vyhodnotil ako štandardný vzťah starého rodiča a vnúčaťa. Z vykonaného dokazovania súd mal za to, že sa žalobca pravidelne zaujímal o poručiteľa (nie iba v prípadoch, keď potreboval materiálnu pomoc), pričom súd nemal za preukázané, že by tento záujem žalobcu o poručiteľa nebol opravdivý resp. by sa žalobca správal k poručiteľovi hrubo či v rozpore so zásadami spoločenskej slušnosti.

41. Čo sa týka dôvodu vydedenia podľa § 469a ods. 1 písm. d) Občianskeho zákonníka, uvedené ustanovenie môže byť vykladané rôzne podľa toho, aké rozdiely sú medzi ľuďmi v ich názoroch na to, aký spôsob života považujú za štandardný a aké správanie sa už vymyká medziam usporiadaného života. Dané správanie sa nie je zákonom určené, pričom za rôznych okolností môže poručiteľ tieto hodnotiť iným spôsobom, prísnejšie či benevolentnejšie, častými prípadmi býva patologická závislosť na alkohole, omamných látkach a hazardných hrách, márnosť, zanedbávanie starostlivosti o deti, zanedbávanie povinnej výživy, opakované výtržnosti, porušovanie povinností spojených s užívaním bytu a pod. Myšlienkou zavedenia tohto dôvodu vydedenia do právneho poriadku bolo umožniť, aby mohol poručiteľ ešte za života odvrátiť situáciu, keď jeho majetok má pripadnúť takému potomkovi ako neopomenuteľného dedičovi, u ktorého je výrazný predpoklad, že si dedičstvo nebude vážiť a ktorý bude chcieť zdedený majetok použiť na vedenie svojho neusporiadaného života (porovnaj aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/44/2021 zo dňa 12.01.2022). V danom prípade súd nemal za preukázané, že bol daný uvedený tento dôvod vydedenia žalobcu. K spôsobu vedenia života žalobcom mohol mať poručiteľ (ale aj zákonná zástupkyňa žalovanej) výhrady, ale podľa názoru súdu nebolo v konaní preukázané, že by žalobca viedol trvale neusporiadaný spôsob života. Žalobca disponoval s príjmom, keďže pracoval ako živnostník, vlastnil poldom a podľa svojich možností zabezpečoval osobné a finančné potreby svojej rodiny. Či mal alebo nemal žalobca problém s alkoholom v konaní jednoznačne ustálené nebolo, nezmenil sa o ňom ani sám poručiteľ v listine o vydedení, určite však nemožno hovoriť o patologickej závislosti žalobcu na alkohole. Aj z výpovede zákonnej zástupkyne žalovanej vyplýva, že žalobca poručiteľa nenavštevoval pod vplyvom alkoholu, keďže šoféroval. Z tohto je zrejme, že ak aj poručiteľ mal vedomosť o tom, že žalobca holduje alkoholu, tieto informácie mal zrejme sprostredkované. Opak súdu preukázaný nebol. Čo sa týka údajného poškodzovania majetku poručiteľa, žalobcovi sa podarilo preukázať, že k uvedenému nedochádzalo. O takomto konaní sa nezmenila ani zákonná zástupkyňa žalovanej. Žalobca nemal kľúče od domu poručiteľa, nemal prístup ani k jeho inému majetku a darované staré osobné motorové vozidlo si dal po škodovej udalosti opraviť (dopravnú nehodu nezavinil žalobca, ale tretia osoba, pričom k tejto nehode došlo už po darovaní vozidla poručiteľom žalobcovi). Čo sa týka vylákania peňazí, ktoré žalobca mal minúť na svoje záľuby

- uvedené konanie žalobcu nebolo vymedzené dostatočne určito, aby súd vedel identifikovať konkrétne kúpu akej veci mal poručiteľ na mysli. Je zrejmé pritom, že nešlo o konanie zo strany žalobcu, ktoré by sa opakovalo (o tom svedčí formulácia vety v listine o vydedení: „vyžiadal odo mňa peniaze, ktoré nepoužil na kúpu zamýšľanej veci“). Žalobca sa zmienil o plánovanej kúpe dodávky, ku ktorej nedošlo, avšak podľa tvrdenia žalobcu podstatnú časť týchto peňazí vrátil poručiteľovi. Zákonná zástupkyňa žalovanej sa zmienila o peniazoch na výmenu okien, ku ktorému nedošlo z dôvodu, že zasiahol pamiatkový úrad. Aj keď súd nemôže s istotou konštatovať, že k uvedenému konaniu zo strany žalobcu nedošlo, rozhodne nešlo o vysoké finančné prostriedky (cca. do 300 Eur) s prihliadnutím na finančnú situáciu poručiteľa (ktorá je zrejmá aj z dedičského spisu), pričom tieto finančné prostriedky žalobca minul na potreby jeho rodiny. Čo sa ďalej týka „vylákania peňazí“, súd vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že poručiteľ bežne žalobcovi nedával peniaze, finančne rodinu žalobcu však vypomáhal cca. pol roka v roku 2013 sumou 100 Eur mesačne, hoci aj túto sumu poskytoval zákonnej zástupkyňi žalovanej (a nie priamo žalobcovi), ktorá bola v danej dobe na materskej dovolenke.

42. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že dôvody vydedenia žalobcu poručiteľom nie sú dané. Súd súčasne poukazuje na skutočnosť, že v prípade splnenia podmienok dedenia je pravidlom dedenie potomkov po poručiteľovi, pričom dedičstvo sa v zmysle § 460 Občianskeho zákonníka nadobúda už smrťou poručiteľa. Vôľa poručiteľa teda nemá prednosť pred dedením potomkov a na nastúpenie účinkov vydedenia musia byť splnené zákonné dôvody, bez splnenia ktorých nie je vôľa poručiteľa vydediť potomkov rozhodujúca (porovnaj aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/4/2021 zo dňa 28.04.2021).

43. Súd ďalej poznamenáva, že v konaní neboli relevantné listiny z poručenského spisu žalovanej, rovnako ani skutočnosť, že v súčasnosti sa realizuje striedavá osobná starostlivosť o žalovanú, keďže súd neskúmal vzťah žalobcu k žalovanej (ani vzájomný vzťah žalobcu a zákonnej zástupkyne žalovanej, prípadne príčiny vedúce k rozvodu ich manželstva), ale vzťah žalobcu a poručiteľa ku dňu 16.08.2016, t.j. ku dňu zriadenia listiny o vydedení v rozsahu zisťovania existencie dôvodov vydedenia. Vo vzťahu k predloženým fotografiám súd uvádza, že sa stotožnil s názorom žalovanej, že z roku 2016 je (zrejme) len jedna fotografia (označená ako „pokosený trávnik“), ostatné fotografie neboli z rozhodného obdobia, a boli preto bez relevancie.

44. Čo sa týka výsluchu svedkov K. D. staršieho (otec žalobcu), K. D. (nevlastná matka žalobcu) a K. C. (sestra K. D.) súd poznamenáva, že dôveryhodnosť menovaných svedkov bola prirodzene oslabená, keďže ide o blízke osoby strán (žalobcu a žalovanej). V danom prípade však ide o špecifické konanie, v ktorom sa skúma blízky rodinný vzťah poručiteľa a vydedeného, o ktorom vie poskytnúť relevantné informácie iba osoba, ktorá tento vzťah vnímala (väčšinou rodinný príslušník). Súdu bolo z výsluchu zrejmé, že menovaní svedkovia majú pozitívny vzťah k žalobcovi a žalovanej, avšak negatívnejšie sa vyjadrovali o zákonnej zástupkyňi žalovanej. Ďalej z ich výsluchu bolo zrejmé aj to, že sa od roku 2012 (po istom incidente) s poručiteľom prestali stretávať a neboli s ním ani v inom kontakte. O vzťahu poručiteľa a žalobcu mali len sprostredkované informácie od žalobcu. Relevanciu ich výpovedí teda súd hodnotil práve v tomto kontexte.

45. Vo vzťahu k argumentácii žalovanej ohľadne zásady spravodlivosti, neuchovania majetku žalobcom pre žalovanú a toho, že žalobca od počiatku konania konal v rozpore s dobrými mravmi, keď sa pokúsil o spísanie zmiery, súd uvádza, že pre posúdenie dôvodnosti žaloby žalobcu nebolo podstatné či a aké rokovania prebehli medzi stranami sporu pred podaním žaloby, pričom s predloženým návrhom na schválenie súdneho zmiery sa súd vysporiadal v skoršom štádiu konania a následne pristúpil k dokazovaniu. Pre poriadok súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že medzi žalobcom a zákonnou zástupkyňou žalovanej došlo k zlyhaniu komunikácie, ktorá mohla byť spôsobená aj tým, že zákonná zástupkyňa žalovanej v tej dobe nebola právne zastúpená. Spísanie návrhu na schválenie zmiery žalobcom resp. jeho právnym zástupcom však súd nepovažuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi (aj keď ho následne neschválil). Rovnako podanie žaloby žalobcom nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi iba preto, lebo na strane žalovanej vystupuje jeho maloletá dcéra (ktorá je v konaní riadne zastúpená). Ide o legitímny spôsob ochrany práv. Dôvodom na zamietnutie žaloby nemôže byť ani obava žalovanej, že jej majetok nebude žalobcom zachovaný.

46. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu žalobcu považoval čiastočne za dôvodnú, a preto určil, že dôvody vydedenia žalobcu uvedené poručiteľom C. Q. Q., R.. XX.XX.XXXX v listine o vydedení

obsiahnutej v Notárskej zápisnici zo dňa 16.08.2016 spísanej notárom S.. A. R. pod číslom R. XXX/XXXX, R. XXXXX/XXXX nie sú dané.

47. Čo sa týka žaloby žalobcu v časti o určenie, že žalobca je dedičom N.O. C. Q. Q., R.. XX.XX.XXXX, U.. XX.XX.XXXX, súd žalobu v tejto časti zamietol ako neprípustnú, pričom žaloba v tejto časti je podľa názoru súdu právne nespôsobilým prostriedkom ochrany práv žalobcu, keďže otázku dedenia po poručiťovi rieši inštitút dedičského konania podľa CMP, a nie je preto prípustné takúto určovaciu žalobu považovať za prostriedok riešenia dedičského sporu namiesto prejednávania dedičstva v dedičskom konaní. Posúdenie okruhu dedičov je otázkou právneho posúdenia, ktoré prináleží súdu v dedičskom konaní, teda notárovi ako súdnemu komisárovi (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 297/2012 zo dňa 24.04.2013). To znamená, že notár priamo v dedičskom konaní posúdi okruh dedičov po poručiťovi a určí, ktorým dedičom naďalej konať bude a ktorého dediča účasť v konaní končí. Z tohto dôvodu súd mal za to, že mu neprináleží rozhodovať v tomto sporovom konaní o tom, či je žalobca dedičom poručiťľa.

48. Súd zamietol návrhy strán na doplnenie dokazovania výsluchom maloletej žalovanej, svedka K. Z., svedkyne U. K. a lekárskymi správami V. K.. K. H.. Čo sa týka výsluchu žalovanej, súd k tomu nepristúpil z dôvodu, že žalovaná v čase zriadenia závetu a listiny o vydedení poručiťľom mala iba štyri roky, a preto vzhľadom na jej v tom čase útlý vek by nevedela relevantne vypovedať o sporných skutočnostiach v tomto konaní. Súd výsluch svedka K. Z. nevykonal z dôvodu, že žalobca jeho prítomnosť nezabezpečil a napriek opakovaným upozorneniam zo strany súdu tohto svedka dostatočne neidentifikoval tak, aby ho súd vedel predvolať na pojednávanie. Súd dokazovanie lekárskymi správami od K.. K. H. nevykonal z dôvodu, že menovaná neposkytla súdu súčinnosť a žiadané lekárske správy nepredložila ani po zaslanej urgencii. Súd však aj bez týchto lekárskeho správ považoval skutkový stav za dostatočne ustálený vo vzťahu k otázke o spôsobilosti poručiťľa na sporný právny úkon.

49. Súd ďalej nevykonal výsluch svedkyne U. K., a to z dôvodu, že návrh na výsluch tejto svedkyne nebol súdu navrhnutý čas, hoci súd poskytol stranám sporu dodatočný čas na predkladanie ich návrhov na vykonanie dokazovania. Následne súd poskytol stranám sporu lehotu aj na zaujatie stanoviska k priebehu konania do 15 dní od pojednávania konaného dňa 04.03.2024, avšak žalovaná aj túto lehotu zmeškala (svoje podanie doručila súdu až dňa 02.04.2024). Rovnako nebola zabezpečená účasť tejto svedkyne na poslednom pojednávaní a nebolo súdu poskytnuté ani vysvetlenie zmeškania lehoty (zabezpečovanie starostlivosti o deti svedkyňou nie je akceptovateľný dôvod). Bolo by teda v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania vyhovieť návrhu žalovanej a doplniť dokazovanie výsluchom menovanej svedkyne, keďže by sa vyžadovalo ďalšie odročenie pojednávania. Navyše v prípade navrhutej svedkyne ide o kamarátku zákonnej zástupkyne žalovanej zo strednej školy, ktorá pokiaľ aj poznala poručiťľa, nebola s ním v pravidelnom kontakte.

50. Ďalšie argumenty strán považoval súd pre rozhodnutie vo veci za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadať. Podľa konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené medzi stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, pripomienku, ale je nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II ÚS 251/04, III. ÚS 209/09 a pod.).

51. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

52. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

53. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

54. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

55. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

56. Súd o trovách konania rozhodol tak, že strany sporu nemajú nárok na náhradu trov konania, a to s prihliadnutím na pomer úspechu tej ktorej strany v tomto spore, pričom žalobca bol úspešný v časti o určenie, že dôvody vydedenia nie sú dané a bol neúspešný v časti určenia, že žalobca je dedičom poručiťľa. Z toho potom vyplýva, že tak strana žalobcu, ako aj strana žalovanej mala úspech (ale aj neúspech) v konaní v rozsahu 50 %. Pre úplnosť súd poznamenáva, že pokiaľ by aj mal za to, že žalobca bol neúspešný iba v nepatrnom rozsahu, boli by tu dané dôvody hodné osobitného zreteľa na strane žalovanej, ktorá je maloletá, bez príjmu, pričom svojim konaním vznik tohto sporu nezapríčinila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Dunajská Streda. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trnave.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. V odvolaní sa popri uvedených všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 ods. 1 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.